מוסף „ידיעות אחרונות" לטיול תיור ותחבורה

מסלול

יום ב' • כ"ז אדר ב' תשמ"ו • 7.4.86 • מס' 28

גרוטאות משופצות על הגלבוע (עמ' אחרון)

צלילים בלונדון — עמ' 2

פרחים בגנואה — עמ' 3

מדריך ליוגוסלביה — עמ' 5

בסגנון הטורבו — עמ' 8

בריאות בסבריה הצעירה (עמ' 4)

רגש מינרלי

מהפאק־סאנחאן אל הכינרת

אורח לרגע

יורם אפק

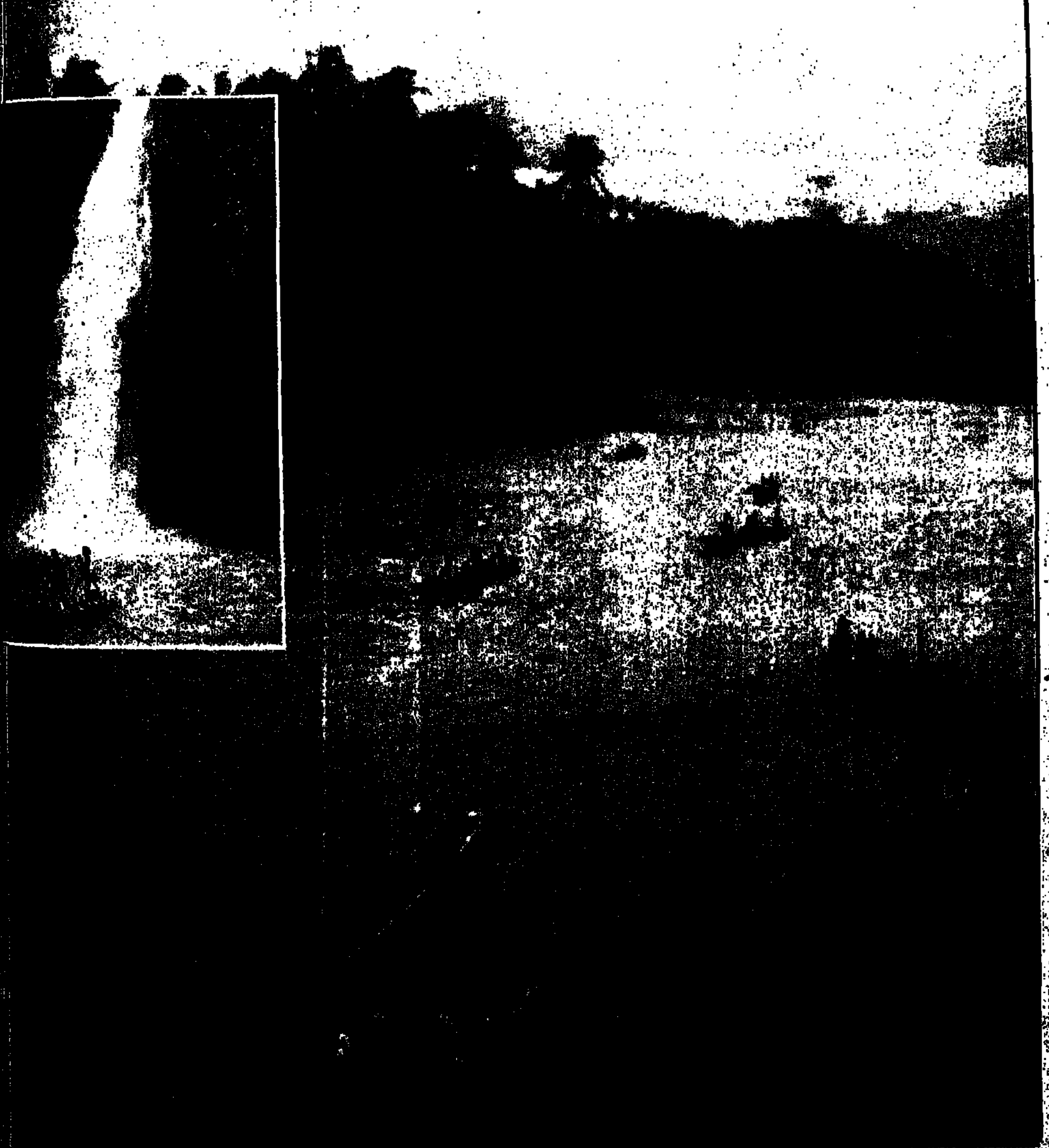

מבקש סליחה על שאני חורג מתחום חצר שלי, ומייחד רשימה ל„חברה להגנת הטבע". אך בסופו של דבר, אם תרצו, זוהי בכל זאת רשימה שעניינה חו"ל – לפחות בהתחלה.

יש הרבה אתרים יפים בפיליפינים, כמעט כולם מחוץ למנילה, אך תמצא מעט מאוד מסעים שיחלקו על הקביעה, כי שיא הביקור בפיליפינים הוא מסע הסירות בפאק־סאנחאן. אני מוכן להסתכן ולומר, שהביקור הזה הוא אפילו אחד משיאיו של הטיול במזרח הרחוק.

המטיילים עולים שניים־שניים על סירת קאנו שמנהגים בה שני פיליפינים, מעט חותרים (הרבה דוחפים ומנווטים) תוך כדי חציית הסלעים שבנהר, כדי להתקדם כנגד הזרם העז והמים הגועשים. בווירטואוזיות מדהימה וכמאלף [illegible] ניכר הם מקפצים כרקדני קלע מן הסירה לסלעים, בדרך הודפים – וחוזרה לסירה.

המסע מתנהל בנוף בראשיתי של קניון ענק, שצמרותיו אישם בשמיים, עליהם [illegible] צללים של רגיעה על הסירות. [illegible] נוגעים לא נוגעים במים. המסע מתנהל חלקו בשמש יקרת וחלקו, אם [illegible] המזל, בגשם שוטף חם ונעים. [illegible] בשישים עזי חמש, בזרמי המים ובנופו העגע, [illegible] עץ [illegible] עם ג'ין בזרועותיו. מאחורי איזה שיח יצוץ [illegible] או האריה נמה או [illegible]. כשעה אורך המסע נגד הזרם, עד שנחסמת דרכו של הנהר במפל ענק וגברתני, שהאמיצים במשוטים עורכים בה שחיה מרעננת ומשובבת נפש.

הדרך חזרה היא סיפור שונה לחלוטין.

הסירות [illegible] (כיד [illegible] של [illegible] החתירות הפיליפיניות) [illegible] דקות של ניווט, ללא שימוש במשוטים, חוזרים המטיילים [illegible] ויוצאים ברגליים כושלות [illegible] לקבל [illegible] ששמו בפאק־סאנחאן ושאין בהיים עדי לספר על כך.

עד כאן סיפור הפאק־סאנחאן, ועכשיו אנו חוזרים ארצה: [illegible] גולן נופש משפחות, [illegible] ושוב מסע [illegible] מן החצבני עד הכנרת.

[illegible]

אשר להשתתף [illegible] אנשי הקבוצה שלי, [illegible] שלא לפשוט. [illegible] ולא תבונתי מתוך המסע אל הכנרת [illegible] אותי יותר מן המסע בפאק־סאנחאן, עד שלפתע זכיתי בהארה: בפיליפינים ישבנו בסירות שחתרו בהן אחרים, ואילו כאן עמדנו אנחנו, בכוחותינו ובמיומנותנו ובתושייתנו, במבחן המים.

אחר כך נזכרתי שאין בחברה להגנת הטבע טיול ללא אתגר או אתגרון אישי קטן זה, ללא ספק, מוקיר טיולי החברה על כל נפלאות חו"ל.

אביב מוסיקלי מעל הגשר

חגיגה של צלילים תקדם את מי שיגיע החודש ללונדון. במחיר כרטיס קולנוע תל־אביבי תוכל לפגוש ב„רויאל פסטיבל הול" את טובי הנגנים והמנצחים של ימינו

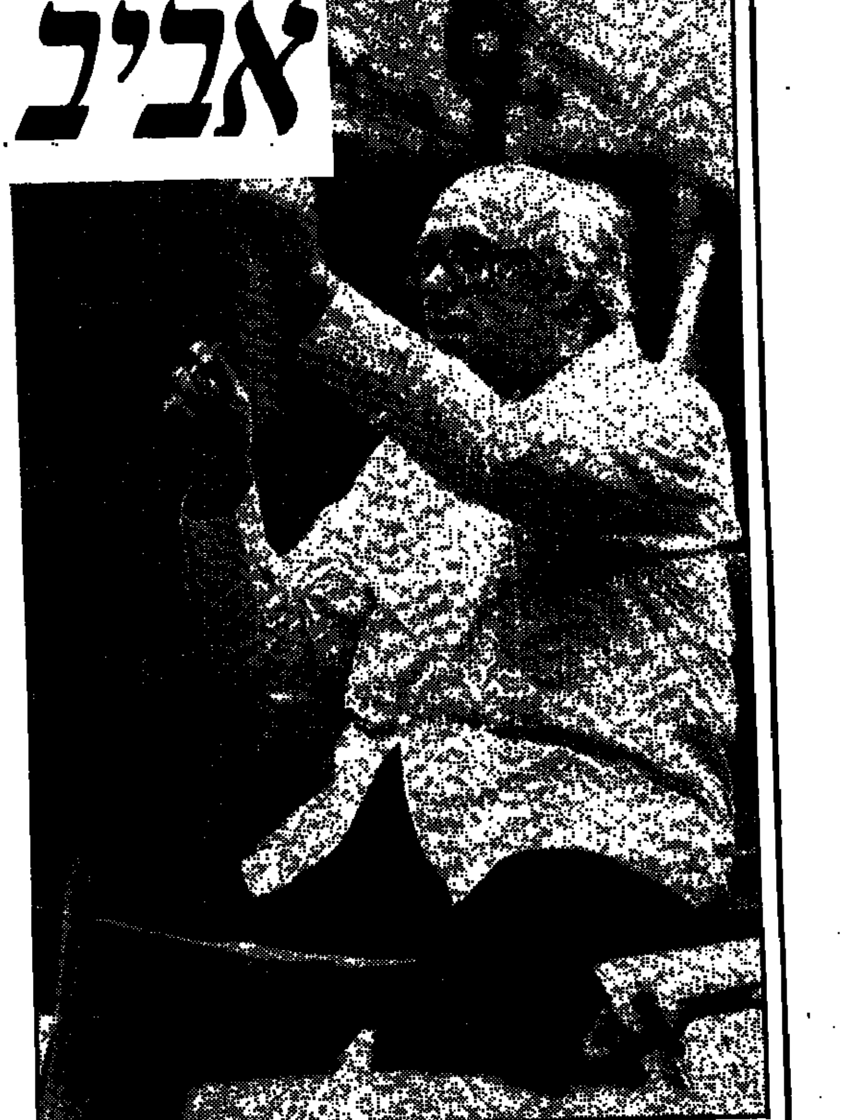
מסטיסלב רוסטרופוביץ: הפעם, כמנצח

מאת חנוך דרון

אפריל בלונדון – ראשית הפריחה באוויר, וזה מרגיע באף. אבל יש בעיר הזאת גם אביב של מוסיקה וקונצרטים, וזה כבר מרגיע גם באוזן. לכל מי שמתכנן טיול פסח בלונדון, מחכה שם היצע גדול של קונצרטים ורסיטלים, ויצירות גדולות עם סולנים, מקהלה ותזמורות.

אנחנו נתרכז הפעם במרכז מוסיקלי אחד – ה„רויאל פסטיבל הול", המרכז החשוב של הקונצרטים הסימפוניים בעיר הזאת.

ה„פסטיבל הול" שוכן על שפת התמזה, בגדה הדרומית. קל כמובן, גם יקר יחסית, להיכנס למונית אך חבל – לא על הכסף, אלא על מראה יפה מעל לגשר. הדרך היפה והפשוטה היא להגיע עם התחתית לתחנת „אמבנקמנט". עלה, צא ביציאה הפונה לעבר הנהר, פנה מייד ימינה, ולפניך מדרגות צרות ומכוערות. הן יובילו אותך לגשר להולכי־רגל, שמתחיל בתחנה הזו וסופו נשפך אל תוך ה„פסטיבל הול".

בדרך – חלום של מראות: כל מרכז העיר, על גדות הנהר, לפניך. והאורות המנצנצים, בלילה, מעניקים נופך מיוחד למראה הזה, היפה כבגלויה צבעונית. אין מה לחשוש – פה לא ניו־יורק, אפשר להסתובב בבטחון גמור.

קמפוס ה„רויאל פסטיבל הול" מורכב משלושה אולמות – הגדול הוא ה„פסטיבל הול", המיועד לביצוע היצירות התזמורתיות הגדולות; האולם הבינוני – אולם „המלכה אליזבט", והקטן – „חדר פרסל" לרסיטלים קטנים.

חנויות ותערוכות

לכאן לא מגיעים ברגע האחרון, כמו להיכל התרבות. כאן עושים הכל בנחת. זהו מרכז שחי ותוסס כל היום. זכור – כל הקונצרטים מתחילים פה ב־7.30 בערב בדיוק, כדי שיהיה אפשר ליהנות מהערב כולו. הם מסתיימים בסביבות השעה 9.30, ואז אפשר להישאר לאכול, לשתות, לפטפט, לפגוש חברים. יש פה ארבע מסעדות, שלוש וולות בשירות עצמי, אחת יקרה ויוקרתית. ואפשר גם להסתפק במשקה חריף, או בסתם ספל קפה.

בכלל, ב„פסטיבל הול" צריך להיפטר מהדימוי של אולם קונצרטים מקובל. המקום שוקק: חנויות של ספרי מוסיקה ותווים, תערוכות עדכניות של ציורים ותצלומים, דוכנים של פוסטרים אמנותיים ותקליטים. והמוזר – דווקא כאן מצאתי את המחירים הנמוכים בעיר לקומפקט־דיסקים החדשים ולקלטות.

את חגיגות אפריל בלונדון פותח הצמד יצחק פרלמן וריקארדו מוטי. מחר (6.4) יתייצב מוטי – מגדולי המנצחים של ימינו – לפני תזמורת „פילהרמוניה", וינצח על הסימפוניה השלישית של סקריאבין. פרלמן יצטרף אליו בביצוע הקונצ'רטו לכינור של צ'ייקובסקי. אל תחמיצו את מוטי.

כולו מוצרט

אופנת ימי־ההולדת אינה בלעדית לתל־אביב. הפעם – 9.4 – יום הולדת ה־80 למנצח ההונגרי־יהודי המפורסם אנטאל דוראטי. ואצל המנצחים הגדולים, חגיגת השמונים היא רק סיבה טובה להציגם במיטבם. דוראטי הולך לעשות זאת „בגדול" – „התשיעית" של בטהובן. עם שורת הסולנים: צ'אבייאק, טאקאש, פואלוס וקובאץ' – מהעתודה ההונגרית המבטיחה, מקהלת פסטיבל ברייטון והתזמורת הפילהרמונית המלכותית. יש גם בונוס – הקונצ'רטו לפסנתר מס' 2 של בטהובן עם הפסנתרנית אליזה פורד־אלפנהיים. במחיר 3 לישי"ש (7.5 ש"ח) תוכל גם ליהנות מבטהובן ומדוראטי, וגם לחזות בנסיכה אן שאמורה לבוא.

אם החמצת את הרקוויאם של מוצרט בתל־אביב – הוא מחכה לך בלונדון. אם לא – מעניין להשוות. ביום א' ה־13 באפריל, ב־3.15 אחה"צ – יבצעו אותו המקהלה והתזמורת הפילהרמונית הלונדונית. רק לפני שבועיים שמעתי אותן – והן מעולות. הסולנים: פליסיטי לוט, לינדה פיני, אנתוני רולף ג'ונסון ודייוויד ווילסון ג'ונסון. ערב שכולו מוצרט – גם סימפוניית „האפנר", ו„אקזולטטה יובילטה" (עם פליסיטי לוט). המנצח – חזוו לופוסקובה.

באותו ערב ב־7.30, אם נשאר לך עוד כוח, הפילהרמונית המלכותית עם המנצח ולטר וולר, בתוכנית קלה ופופולארית – הסימפוניה „הקלאסית" של פרוקופייב, הקונצ'רטו הראשון לפסנתר מאת ליסט (עם ג'ון קימורה־פארקר, זוכה הפרס הראשון של תחרות לידס האחרונה), „שוליית הקוסם" לדיוקא ו„אורני רומא" לרספיגי.

ביום רביעי ה־16 באפריל, הזדמנות להאזין לתזמורת הסימפונית הלונדונית – מהטובות היום – „הפנטסטית" של ברליוז, עם המנצח מישל פלאסון. עוד בתוכנית מיצירות שאברייה, דאמאס ורוסל. הסולן – נגן־הקרן המפורסם בארי טאקול.

אשכנזי ו„ארואיקה"

תוכנית פופולארית אחרת, ביום ו' 18.4. התזמורת הפילהרמונית הלונדונית – לדעתי, הגדולה והטובה בין התזמורות הלונדוניות – עם המנצח צ'ארלס גרובס. לידיה מרקוביץ' תהיה הסולנית בקונצ'רטו לכינור של שוסטקוביץ'. ועוד: „הנסיך איגור" לבורודין, „היפהפיה הנמה" ו„קפריצ'יו איטלקי" של צ'ייקובסקי.

יצירה מיוחדת ונפלאה שאין מרבים להשמיעה אצלנו, היא ה„סטאבאט מאטר" של רוסיני (20.4). הסולנים: פליסיטי לוט, אן האואלס, פיטר לידורוס וג'ון טומליסון. הפעם, עם המקהלה והתזמורת של הבי־בי־סי. המנצח – ג'ון פריצ'ארד. בונוס בתוכנית – סימפוניה 98 של היידן. הכרטיס הזול בקונצרט זה מחירו 1.75 לישי"ש בלבד – כ־4 ש"ח. אין זו טעות דפוס – קונצרט מיוחד בלונדון, במחיר כרטיס־קולנוע אצלנו.

למחרת – חגיגה. הפסנתרן ולדימיר אשכנזי כמנצח, ומסתבר שהוא מנצח מעולה. בלונדון אוהבים אותו במיוחד, וזו הזדמנות לראותו מנצח על תוכנית נפלאה – הסימפוניה השניה והשלישית („ארואיקה") של בטהובן, עם תזמורת „פילהרמוניה".

חגיגות יום־ההולדת נמשכות. הפעם – יום־ההולדת ה־70 של יהודי מנוחין (22.4). הצ'לן מסטיסלאב רוסטרופוביץ' יבוא לנגן, במיוחד עם מנוחין, את הקונצ'רטו הכפול של ברהמס. הוא גם ינגן, כמתנה לחתן השמחה, את „וריאציות רוקוקו" של צ'ייקובסקי. וכאשר מנוחין עצמו ינגן את הקונצ'רטו לכינור של בטהובן, ינצח רוסטרופוביץ' על התזמורת הפילהרמונית המלכותית.

סימפוניית הים

ליל הסדר – ה־23 באפריל. למי שיהיה בערב הזה בלונדון, הזדמנות להתוודע אל אחת התזמורות הקאמריות הגדולות של ימינו – „האקדמיה סן מרטין". הפעם, עם המנצח נוויל מארינר שבנה אותה והעלה אותה לפיסגה. התוכנית: „הציפורים" של רספיגי, הקונצ'רטו לשני פסנתרים של מוצרט (עם שתי הפסנתרניות המחוננות אימוגן קופר ואן קאפלק, שאיתן הכין מארינר את פס הקול לסרט „אמדאוס"), והסימפוניה של ביזה.

ריקארדו מוטי: מנצח גדול

בישראל עוד לא ביצעו את „סימפוניית הים" של אלגר, יצירה שהאנגלים כה גאים בה. זוהי יצירה גדולה ותובענית, עם מקהלה גדולה וסולנים. הפעם: איבון קני, סטפן רוברטס והמצו־סופרן אן מוריי, שתשיר גם את „שירי ריקרט" של מאהלר. משתתפות המקהלה והתזמורת הסימפונית הלונדונית, וזה כשלעצמו מבטיח הרבה. המנצח – ריצ'ארד היקוקס (24.4).

ביום א' 27.4 ינצח כריסטוף אשנבך על הפילהרמונית של לונדון – החמישית של צ'ייקובסקי, „קרנבל רומאי" של ברליוז, והקונצ'רטו הראשון לפסנתר של שופן עם הסולן ג'יימס טוקו.

קונצרט מיוחד שכדאי לא להחמיץ הוא ביצוע היצירה „רומאו ויוליה" של ברליוז: המקהלה והתזמורת של הבי־בי־סי, המנצח סר' בודו. הסולנים: סינתיה ביוקאנן, הטנור קים בגלי, והבאס ג'ייל מאסטין. יום שני, 28.4, המחיר, שוב, כמו של כרטיס־קולנוע בתל־אביב.

בניין ה„רויאל פסטיבל הול"

למחרת, 30.4 – תזמורת „האלה" ממנצ'סטר שהיתה פעם של ג'ון בארבירולי, והפעם עם המנצח סטניסלאב סקרובאצ'בסקי, בתוכנית שכולה „כשר" – סימפוניית פראג של מוצרט, ו„החמישית" של מאהלר.

מחזור קונצרטים

גם באולם „המלכה אליזבט" מיבחר תוכניות לאפריל: מקהלת ווסטמינסטר בביצוע ה„כרמינה בוראנה" של אורף, עם הסולנים מרילין היל־סמית ורוברט קארפנטר־טרנר. המנצח – איאן הומר ריס. (9.4).

ביום רביעי 16.4 – קונצרט מהופעות להקת ה„קינגס סינגרס", להקה של שבעה זמרים־גברים שהתמחו בשירת מוסיקה עתיקה. טרם ביקרו בישראל.

וב־19.4, התזמורת הקאמרית האנגלית מגישה את מחזור הקונצרטים לפסנתר של מוצרט, ק. 413 ו־503, עם הפסנתרנית היפאנית מיצוקו אושידה, וגם קונצ'רטו גרוסו של הנדל. המנצח – חוזה־לואיס גרסייה.

התזמורת הקאמרית של אוניברסיטת קמברידג' מופיעה עם נוויל מארינר, בתוכנית מיצירות טיפט, איב, דליוס ושוסטקוביץ' (21.4).

פסנתרן מעניין הוא ג'ון אוגדן והוא מגיש רסיטל מיוחד – הסונטה אופ. 109 של בטהובן עם יצירות של באך, ליסט, שופן ובוזוני (23.4). ה„נגני מוצרט מלונדון" יגישו ב־24.4 קונצרט עם הסולנית הכנרת היפאנית מאיומי פוג'יקאווה, והמנצחת ג'ין גלובר. בתוכנית: סרנדה למיתרים של דבוז'אק, הקונצ'רטו השלישי לכינור של מוצרט, „אלוני דומבארטון" של סטראווינסקי וסימפוניה 87 של היידן.

אשר למחירי הכרטיסים – ב„פסטיבל הול" הם נעים בין 1.5 לישי"ש (הזול ביותר) ל־12 לישי"ש (היקר ביותר) (3־18 דולר בלבד). באולם „המלכה אליזבט" נעים הכרטיסים בין 2 ל־4 לישי"ש (3־6 דולר). בלכתך ל„פסטיבל הול" אני ממליץ לקנות את הכרטיס הזול ביותר – ולבקש מהקופאי את איזור המקהלה. כך תקבל כיסא לישיבה מאחורי התזמורת, ממש מול המנצח, ותוכל להכיר מקרוב גם את המנצחים וגם את תזמורות לונדון. והעיקר – במחיר כרטיס־קולנוע אצלנו.

קצר וקולע
בני גבירצמן

חגיגת פרחים בגנואה

שלל צבעים וריחות משכרים יקדמו את הבאים ליריד הפרחים „יורופלורה", שיתקיים בגנואה שבאיטליה בין ה־25 באפריל ל־4 במאי.

תערוכת הפרחים הענקית, שתשתרע על שטח של יותר מ־100 אלף מטרים רבועים, מתקיימת בגנואה אחת לחמש שנים, והיא מציגה את הפרחים היפים ביותר של איטליה ושל עשרות מדינות מרחבי תבל. נוסף על המדינות המפורסמות בגידול פרחים באירופה, כגון הולנד ודנמרק, ישתתפו בתערוכה הפעם גם פרחים ממזרח אירופה – כשבפעם הראשונה יגיעו פרחים מצ'כוסלובקיה, הונגריה ובולגריה. כן יוצגו פרחים טרופיים מחוף השנהב, מתאילנד ומאינדונזיה, וייתכן שגם סין תשלח פרחים משלה.

במהלך עשרת ימי התערוכה תתקיים במסגרתה „בורסת פרחים", שתאפשר יצירת מגעים בין מגדלי פרחים לקניינים מרחבי תבל, וחילופי מידע בין מגדלי פרחים לבין עצמם.

* * *

קונצרטים אביביים בלוגאנו שבשווייץ

אחדות מהתזמורות הסימפוניות המעולות בעולם, מופיעות בסידרת הקונצרטים האביבית המתקיימת בלוגאנו שבשווייץ. בין התזמורות: הסימפונית של לונדון (מחר, 8 באפריל), הפילהרמונית של להסקאלה ממילאנו (25 באפריל), הפילהרמונית ההונגרית (15 במאי) ועוד. כן מופיעות במסגרת זו תזמורות קאמריות רבות ותזמורות הרדיו השווייצי והאיטלקי, עם מקהלות גדולות. סידרת הקונצרטים תסתיים ב־12 ביוני.

כל הקונצרטים נערכים במרכז הוועידות בלוגאנו.

* * *

ב„סלפרידג'ס" – להרגיש כמו בבית

הישראלים שיבקרו בחנות הכל־בו הגדולה של „סלפרידג'ס" בלונדון החודש, ירגישו שם בוודאי כמו בבית. באולם הכניסה של הכל־בו מוצגת תערוכת צילומים מישראל, שנעשו בידי ארבעה צלמים ידועי־שם הקשורים לבית המלוכה הבריטי.

לורד סנודון, מי שהיה בעלה של הנסיכה מרגרט, מציג בתערוכה דיוקנות ודמויות מישראל; לורד ליצ'פלד, דודנה של המלכה אליזבת, מציג נופים בישראל; סר שאקלי מציג צילומי מבנים בעלי ייחוד ארכיטקטוני ואתרים ארכיאולוגיים, ואילו אריק הוסקינג, צלם־טבע נודע ששימש בשעתו צלם בית המלוכה, מציג צילומי טבע עם דגש על ציפורים, שצילם כאשר היה אורח החברה להגנת הטבע בישראל לפני חודשים אחדים.

אחרי שהתערוכה בלונדון תינעל, היא תנדוד משך שנתיים בכל רחבי אנגליה.

* * *

בארוק איטלקי בגלריה בקנדה

אתם מטיילים באוטאווה שבקנדה, ופתאום בא לכם לראות דווקא יצירות של ציירים איטלקיים מתקופת הבארוק. מה עושים. נוסעים לאיטליה? אין צורך.

בימים אלה נפתחה בגלריה הלאומית באוטאווה, בשיתוף עם הוותיקן ובחסות חברת־התעופה האיטלקית „אליטליה", תערוכת „יצירות הבארוק של הוואטיקן". התערוכה כוללת 52 יצירות, ש־46 מהן שייכות לוותיקן. התמונה העיקרית בתערוכה היא זו של דומיניצ'ינו, שגודלה כ־4.2X2.5 מ'.

אמנים אחרים שיצירותיהם מוצגות בתערוכה: ברניני, רובן, פוסיק, סאצ'י ועוד. במקביל לתערוכה מתקיימים הרצאות וקונצרטים של יצירות מוסיקליות מתקופת הבארוק.

* * *

שבוע תרבות יפאנית בחיפה

פעילות ניכרת של תרבות יפאנית צפויה בסוף חודש אפריל, במסגרת שבוע תרבות יפאן שיתקיים במוזיאון טיקוטין לאמנות יפאנית, בשדרות הנשיא 89 בחיפה.

רשימת האירועים המתוכננים לשבוע זה ארוכה – ומעניינת: הרצאה והדגמות של „קאטאוומה" (חיתוך והדפסות בסטנסיל); הדגמות של „איקבאנה" (עיצוב פרחים אמנותי); הרצאה על יסודות באמנות יפאן; ערב סרטים על אמנות בודהיסטית, אמן הדפסי העץ הוקסאי, אמנות הבונסאי, אמנות האריגה ועוד; סרטים עלילתיים בשיתוף עם סינמטק חיפה בבית רוטשילד, ועוד.

ה„שבוע" ייפתח בתערוכה על אגדה ומיתוס באמנות יפאן, בהשתתפות ציר יפאן בישראל ש. אימאנישי, במוצאי שבת ה־26 באפריל, בשעה 7 בערב.

* * *

בר־מצווה מקורי באווירה כפרית

חגיגת בר־מצווה מקורית, בסביבה כפרית ובאווירת קיבוץ, מציע בית־ההארחה בכפר־גלעדי. התוכנית החדשה הזאת „הושקה" בבר־מצווה של רפאל ויניק, מבירמינגהם שבמדינת אלבמה בארה"ב. הנער עלה לתורה בבית־הכנסת של הקיבוץ, והאירוע כלל ארוחה חגיגית עם חברי כפר־גלעדי, מסיבה וסיור בקיבוץ.

האירוע היה מיוחד־במינו גם בשל העובדה שחתן הבר־מצווה עלה לתורה בשם עצמו – ובשם הילד איגור וובצ'יק מברית־המועצות, בן למשפחה מסורבת עליה שוויניק עומד איתו בקשרי מכתבים. האירוע התקיים במסגרת ביקור של 80 איש יהודים ונוצרים מארה"ב, חברי „המועצה הלאומית ליהודים ונוצרים", שמטרתה לקרב לבבות בין בני שתי הדתות.

דרכים אחרות
דידי מנוסי

„הר־הגעש אוגוסטין שבאלסקה התפרץ בשבוע שעבר (לאחר עשר שנות הפוגה), וירק אפר ואש לגובה של יותר מ־5 ק"מ."

לכאורה, סיפור עיתונאי רגיל. רק מה, תופעת התפרצות געש ולבה בארץ של קרחונים, מרשימה הרבה יותר מאשר בארצות חמות וממוזגות. הצירוף של קור (עד 40 מעלות מתחת לאפס) עם חום של יותר מאלף מעלות, חייב להדהים. קשה לעכל צירוף כזה.

אני זוכר את התרגשותי כאשר, במסעי לאנטארקטיקה, הובילתני הספינה אל מיפרץ ביבשת הקפואה, שזכה להתפרצות וולקנית שהשאירה מישטחי אפר שחור על פני הקרח. יותר מזה, בעקבות הגעש פרצו מעיינות חמים סמוך לחוף. תארו לכם תמונה כאשר הטמפרטורה מסביב היא 30 מעלות מתחת לאפס, ואתה מתפשט עירום ורוחץ במעיין שכמעט גורם לך כוויות.

לכאורה אתה מצפה לשינויים ביולוגיים וזואולוגיים בסביבת המעיין החם. אולם במציאות, לא דובים ולא כלבי־ים. השטח עריריי וחשוף, לא חי ולא צומח, רק אפר, קרח ואדים עולים מן המים.

אבל נחזור לאלסקה. ובכן, חבל אלסקה מועד לפורענות וולקנית. הר־הגעש אוגוסטין אינו היחיד הפעיל לעתים בארץ צפונית זו. בשנות ה־40 פרץ הר־געש השוכן סמוך לבירה אנקורג', והחריבה כמעט לגמרי. רעידות־האדמה באלסקה כל־כך תכופות, שכאשר תיכננו את צינור הנפט המפורסם המוליך נפט מן האוקיינוס הארקטי לעיר ואלדז שבאוקיינוס השקט – הושיבו את כל הצינור העצום הזה (קוטר 2 מ' ואורך 800 ק"מ) על בולמי־זעזועים ענקיים, כדי שזעזועי האדמה לא יבקעו את הצינור. הבדיחה ששמעתי באלסקה: הצינור הזה כל־כך מוצק, שאם תתבקע אלסקה אי־פעם, יהיה צינור־הנפט הגוף היציב היחידי שישמור על החלקים שלא יתפוררו.

וסיפור אחרון: באיי איסלנד (שגם הם די צפוניים) ראיתי פעם התפרצות הר־געש. התמונה היתה נוראה ומרהיבה, במיוחד כאשר פילס לו זרם הלבה הלוהט קניון עמוק בתוך הקרח, וסופו שנשפך לים. לראות קרח שנמס במהירות ומתחיל להעלות ענני אדים, לראות ים המתחיל לסעור ולרתוח כאילו היה סיר־לחץ ענק – זה מראה שלא שוכחים.

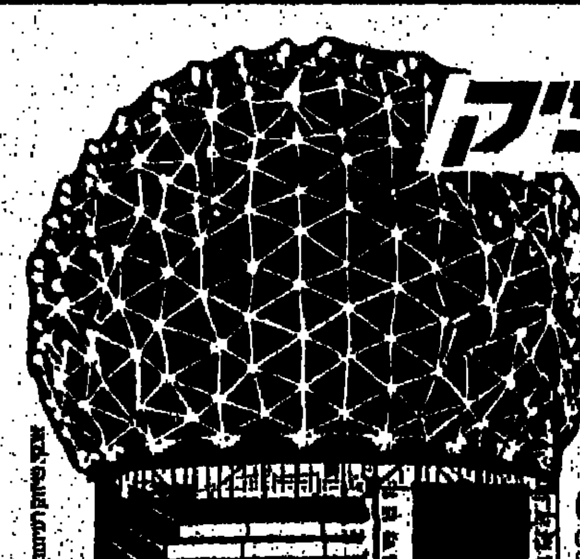
קנדיאן פסיפיק
מטיסה את העולם
ל EXPO 86
2.5.86-13.10.86
פעם בעשור זה קורה, והפעם - בונקובר, קנדה. יותר מ-40 מדינות וכתן - לראשונה יחדיו - סין העממית, ברה"מ וארה"ב.
מציגות פסטיבל מתמשך ססגוני ומרהיב המשלב תרבות, אמנות ובידור עם תצוגות מדהימות של חידושים טכנולוגיים.
20 מיליון מבקרים יהנו מחוויה נדירה וקנדיאן פסיפיק נבחרה לחברת התעופה הרשמית לאירוע.
רק קנדיאן פסיפיק יכולה להציע לך את המבחר הגדול ביותר של טיסות לונקובר, לערים הראשיות בקנדה, ללוס אנג'לס וסן פרנציסקו יחד עם חבילות טיול נלוות לתערוכה וטיולים מרתקים נוספים ברחבי קנדה.
אקספו 86. אינך יכול להרשות לעצמך לא להיות שם.
קנדיאן פסיפיק - נתיבי אויר קנדיים
רח' בן-יהודה 1 ת"א טל. 03-652163-6
CP Air
Canadian Pacific Airlines
Official Airline Expo 86 Vancouver

תעופה
אריה אגוזי

חופשה עם תחביב

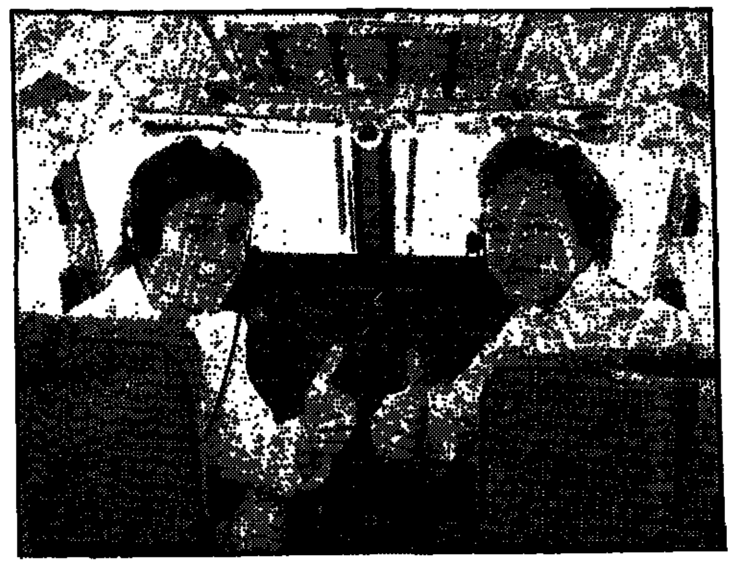

אם אתה מתעניין בדפוס, ברכיבה על אופניים, בהימורים, במחול, בצי־בא, למעשה בכל תחום שהוא, חב־רת־התעופה "סוויסאייר" יכולה עתה לומר לך היכן, בדיוק, תוכל לבלות חופשה תוך עיסוק בתחום המעניין אותך.

החברה ריכזה, במחשב המרכזי שלה, פרטים על 150 נושאי התעניי־נות המצויים בתחומי שווייץ. כאשר פונה אל החברה קבוצה המגלה עניין באחד הנושאים הללו, מספקים לה תחילה את כל המידע ולאחר־מכן מארגנים את הפעילות הרלוונטית.

עד עתה זכו בטיפול מיוחד זה, בין השאר, קבוצה של מטיסי דאונים מברזיל שביקשה להטיס דאונים מעל הרי האלפים, וקבוצת מהנדסים אמ־ריקנים המתעניינים בחציבת דרכים באיזורים הרריים.

ובעניין אחר: "סוויסאייר" מפעי־לה קו טיסות חדש, לעיר בירמינגהם באנגליה. בביצוע הטיסות הוחל בש־בוע שעבר, ולנוסעיה הישראלים של החברה הן יאפשרו קשר נוח לעיר התעשייתית הבריטית.

מי שירצה לשלב יום פגישות בצירייך בהמשך טיסה לבירמינגהם, יוכל ליהנות מלוח הזמנים של הקו החדש. הטיסות לבירמינגהם ממרי־אות מצירייך מדי יום, ב־8 בערב.

בריטיש איירווייס: רק 3 טיסות

חברת "בריטיש איירווייס" תפעיל הקיץ רק שלוש טיסות שבועיות בקו שלה לישראל. בקיץ שעבר בוצעו בקו זה חמש טיסות בשבוע.

מנהל סניף חברת־התעופה הברי־טית בישראל, איאן ניקול, מסר כי הנהלת החברה בלונדון החליטה להפחית את מספר הטיסות, במגמה לנצל את מטוסי ה"טריסטאר" הפועלים בקו, בטיסות ליעדים רוו־חיים יותר ברשת הקווים של החברה. הוא אמר, כי אם יתעורר ביקוש מוג־בר תפעיל החברה טיסות מיוחדות, לענות עליו.

טיסה נוספת של לופטהנזה למינכן

החל מהשבוע תפעיל חברת־התעופה הגרמנית "לופטהנזה" שלוש טיסות שבועיות מתל־אביב למינכן, במקום שתיים עד כה. הטיסות ימרי־או בימים שבת, ראשון ושלישי בש־עה 6.20 בבוקר, ויגיעו למינכן בש־עה 10.20, זמן מקומי.

וחידוש נוסף: לראשונה בתולדו־תיה צירפה "לופטהנזה", לקורס־הד־טיס הבא של החברה שייפתח החו־דש, שתי נשים.

צרבת למיליונרים

מאת גבי ברון

ג'ק גולדמן סובל מצרבת. הוא אומר שזה באשמת הקרואסונים שמגישים ל במלון שבו הוא מתאכסן. כל מה שג'ק גולדמן אומר, צריך לקחת ברצינות. 35 שנים הוא האיש העומד מאחרי מזונם ורווחתם של אנשי ה"בונדס", מוטל מילווה העצמאות והפיתוח, ועל פיו יישק דבר.

משום כך הזמינו את ג'ק גולדמן לישראל, כדי לבדוק במשך שבוע מה יהיו תנאי האירוח בישראל של 400 מיליונרים, הבאים לוועידה כלכלית במל אות 35 שנים למיפעל ה"בונדס". הוא התיישב במלון והזמין קפה וקרואסונים לארוחת־בוקר. ה"רום סרוויס" היה איטי, הקפה הגיע פושר, הקרואסונים עשו לו צרבת. הוא טוען שזה באשמת חוקי־הכשרות, שבעטיים עושים קרואסונים פארווה, עם שומן צמחי.

ג'ק גולדמן הזמין גם גביע גלידה גדול, מעורר־תאוות. הגביע הארוך הגיע, אך כמו במשל החסידה והשועל, צירפו אליו כפית קצרה רגילה. או לאכול רק חצי, או לטבול את האצבעות בגלידה. הוא שאל מדוע לא קיבל כפית בעלת ידית ארוכה, המיוחדת לכוסות הגלידה הגבוהות. השיבו לו שאין כפיות אר־כות. הזמינו אותן מיפאן והן עוד לא הגיעו. אז למה, שואל ג'ק גולדמן, אינם מגישים את הגלידה בכוס קצרה יותר?

שבוע ימים עובר ג'ק גולדמן הרפתקאות נוסח מלונות ישראל, רק כדי שלבעלי־המאה שעדיין לא נואשו מאיגרות־חוב ישראליות לא ייגרמו שום "פאשלות", כאשר יגיעו.

לא רק על המלונות צריך לחשוב, כשמארחים מאות מיליונרים. הנה, למ־של, בעיה פרוזאית: ביקור בכותל המערבי. המיליונרים יגיעו לשם ישירות מנמל־התעופה. הדבר הכי חשוב: יש שירותים בכותל? יש מי שישגיח שיהיה שם נקי ושיהיה מספיק נייר־טואלט?

נשיא ה"בונדס", יהודה הלוי, היה פעם קצין־תחזוקה בדרגת תת־אלוף. אולי זו הסיבה שכל־כך הרבה מאמץ מושקע, כדי להחליק כל חיספוס ישראלי אופייני בדרכם הארוכה של המיליונרים. מי יודע איזה מכשלות ניתן עוד להסיר מהדרך הזאת, העוברת בין האפלה בדואית, ארוחות רשמיות, תרגיל־אש של צה"ל ו...נסיעה ברכבת ישראל ממישור צפע עד קריית־גת. שרק לא ייתקע מאחורי רכבת עמוסה פוספאטים...

מועדון קוראי ידיעות אחרונות

מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות

בית ידיעות אחרונות דרך פ"ת 138 תל־אביב, טלפון 212213
פרטים והרשמה בימים א'–ה' בשעות 09.00 – 18.00 ברציפות

ההרשמה פתוחה לכל קוראי העיתון ללא תשלום דמי חבר

טיולי גיל הזהב

לצעירים מעל גיל 50...

ביצוע: פי.טי.סי. הרשמה: אצל כל סוכני הנסיעות
– עלון מפורט יישלח לכל דורש –

טיול קצר ויפה
17 יום – שווייץ – אוסטריה – מינכן. טיולים וסיורים בלב אירופה כולל 3 ימי נופש בעיירת הקייט שלדמינג.
תאריכי יציאה: 27.6, 4.7, 11.7, 18.7, 25.7, 1.8, 8.8, 15.8, 22.8, 29.8, 5.9, 12.9, 19.9.

טיול הזהב
24 יום – טיולים וסיורים בלב אירופה כולל 7 ימי נופש בבאד־הופגסטיין.
תאריכי יציאה: 27.6, 4.7, 11.7, 18.7, 25.7, 1.8, 8.8, 15.8, 22.8, 29.8, 5.9, 12.9.

הפתעה באירופה
22 יום – טיול יוקרתי בלב אירופה כולל 4 ימי שייט חלומי על הריין סיורים בפריז, בריסל, אמסטרדם ופרנקפורט ו־7 ימי נופש בבאד־קיסינגן.
תאריכי יציאה: 13.7, 20.7, 3.8, 17.8, 24.8, 28.9.

איטליה – הריביירה הצרפתית – שווייץ
17 יום – טיול מקיף באיטליה ושווייץ + 3 ימי מנוחה וסיור בריביירה – בקצב נינוח.
תאריכי יציאה: 6.7, 20.7, 3.8, 17.8, 31.8, 14.9.

אירופה הקלאסית
22 יום – איטליה – שווייץ – צרפת. טיול מקיף באיטליה ושווייץ כולל 3 ימי נופש בריביירה ו־4 ימים בפריז.
תאריכי יציאה: 6.7, 20.7, 3.8, 17.8, 31.8, 14.9.

אירופה הקלאסית
27 יום – איטליה – שווייץ – צרפת – בלגיה – לונדון. קצב נינוח + 3 ימי נופש וסיורים בריביירה.
תאריכי יציאה: 6.7, 20.7, 3.8, 17.8, 31.8, 14.9.

אנגליה – סקוטלנד
17 יום – טיול מקיף. סיורים בלונדון, איזור האגמים של אנגליה וסקוטלנד. אדינבורג יורק וסטרטפורד.
תאריכי יציאה: 28.7, 11.8, 25.8, 8.9, 22.9.

סקנדינביה פלוס
27 יום – שבועיים בסקנדינביה, ברלין, שבוע בבאד־קיסינגן ובסיום – פרנקפורט.
תאריכי יציאה: 1.7, 22.7, 5.8.

הונגריה – יוגוסלביה – אוסטריה
22 יום – טיול הכולל את בודפסט, יוגוסלביה, נופש בשלדמינג ובסיום – וינה.
תאריכי יציאה: 16.7, 30.7, 6.8, 13.8.

אוסטריה – הונגריה – מינכן
18 יום – טיול מיוחד במינון המשלב נוסטלגיה, חוויות ובילויים.
תאריכי יציאה: 8.7, 22.7, 5.8, 19.8, 2.9, 30.9.

ספרד פורטוגל
18 יום – טיול במסלול מיוחד מותאם לגיל הזהב כולל 2 לילות נופש בקוסטה־דה־סול.
תאריכי יציאה: 29.9, 16.10.

קנדה ארה"ב
26 יום – מסלול נבחר המותאם במיוחד לגיל הזהב – כולל ארוחות בוקר.
תאריכי יציאה: 16.7, 30.7, 20.8.

פניני המזרח־הרחוק
סיורים מודרכים עם טמסה טורס
34 יום כולל הודו ונפאל – 1.5, 22.5.
27 יום (ללא הודו ונפאל) – 8.5, 29.5.
המחיר – מ־3295 $
טיסות בטורקיות –
חזרה דרך הקוטב הצפוני.
פרטים מלאים טמסה־טורס: כפר־סבא 25825־052 • תל־אביב 259194־03 • רחובות 455479־08.
ואצל הסוכנים המורשים: ת"א G.S.T.S 222261, רם ווינטורס 222984, חיפה עת־כרמל 674563, ב"ש לכיש 39057, ק. גת לכיש 881082, חולון עקובא 841222, פרס־חנה עכבל 77071.

פולין
9 ימים, 13 ימים, 16 ימים
(עם אפשרות הארכה באירופה עד 30 יום ללא תוספת מחיר) כולל ביקורים באתרים המרכזיים:
וארשה, קראקוב, לובלין, אושוויץ, טרבלינקה, מיידאנק.
תאריכי יציאה: 6.5, 10.6, 1.7, 5.8, 19.8, 2.9, 16.9.
פרטים מלאים: "אופקים" נסיעות ותיירות בע"מ ת"א, כפר נמיר (אותרים) 222, טל' 201483/4־03 ובמשרדי "אופקים" ברמלה ובלוד.

שייט על אניית החלום "אטלס"
החל מחודש מאי
הפלגות מאשדוד כל יום שישי במסלול:
אשדוד, פטמוס, קוסדסי, פיראוס, רודוס, אלכסנדריה, פורט־סעיד, אשדוד.
פרטים אצל כל סוכני הנסיעות.
סוכנים כלליים בישראל:
אלאלוף ושות' ספנות בע"מ
EPIROTIKI

טיולי פסח ואביב
עם החברה להגנת הטבע
מערב תורכיה 18.4–5.5.86 (18 יום)
קניה לודג'ים 17.4–4.5.86 (16 יום)
מרכז איטליה 15.4–1.5.86 (17 יום)
יוון 25.4–4.5.86 (10 ימים)
פרטים והרשמה:
החברה להגנת הטבע – מחלקת טיולי חו"ל
השפלה 3 ת"א 375063־03

טיולי "מורשה" למזרח־הרחוק
בחווי דתי • ומזון כשר
29 יום
תאילנד ★ הונג־קונג ★ פיליפינים ★ טייוואן ★ יפן
תאריך היציאה הקרוב: 14.5.86
פרטים והרשמה אצל כל סוכני הנסיעות
ביצוע: דיזנגוף טיולים

חוג פו"ם – פנויים ופנויות
ספינה באהבה
תאריך הפלגה מיוחד ב־30.5 לשבוע ימים
חשייט שכל פנוי ופנויה חייבים לעצמם פעם אחת בחיים...
באניית הפאר – "אטלס"
המחיר: מ־479 $
סוכנים כלליים בישראל: אלאלוף ושות' ספנות בע"מ
– פרטים במועדון –

מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות אחרונות

יוגוסלביה – צרור עצות

מאת נאווה בלוך

איך מגיעים. דרך יוון, איטליה או אוסטריה. יש אוטובוס או רכבת־לילה מאתונה לסלוניקי. בבוקר אפשר לקחת אוטובוס של חברת "קטל" לסלורינה, ומשם לנסוע במונית, באוטובוס או בטרמפ לניקוס. אפשר לטוס גם ממצ־רים. לקחת רכבת מאירופה, או להפליג בספינה או במעבורת. מאוסטריה ומג־רמניה יש רכבת ואוטובוס. מאיטליה (מילאנו) יש שירות רכבות טוב ומעבר־רת לטריסט.

אשרת־כניסה. בארץ, אפשר להו־ציא ויזה במשרדי "תוריקו" בחולון או "נתיב" בתל־אביב. אפשר גם למלא טופס בשגרירות אוסטריה בתל־אביב, ולקבל את האשרה באחת הנציגויות של יוגוסלביה באירופה. השגרירות באתונה שוכנת ברחוב וסיליס סופיאס 166 (10 דקות הליכה מכיכר סינטיג־מה). לשכת התיירות היוגוסלבית בא־תונה – ברחוב ויקורסטיו 16, קומה ג'. כדאי להצטייד שם גם בפרוספקטים ובמפות.

רכב שכור. אפשר להגיע עם רכב שכור ממדינה אחרת. שכירת רכב ביו־גוסלביה יקרה, אבל אפשרית. כל החב־רות הידועות מחזיקות שם נציגויות. אפשר להיכנס גם עם רכב פרטי. שי־רותי המוסכים זולים. רכב הנושא מס־פר זר זכאי להנחה ממחיר הדלק. מער־כת הכבישים ביוגוסלביה איננה משופרת במיוחד. רוב הכבישים צרים. התנועה איטית, במיוחד בכביש החוף. התחבורה האווירית מפותחת, וזולה להפליא.

טיסות פנים. חברת ו.א.ט. היא החב־רה הלאומית. ג.א.ל., חברת־תעופה פר־טית, מפעילה רשת טיסות פנימיות במחירים נמוכים.

תחבורה. התחבורה הציבורית זולה מאוד. האוטובוסים חדשים, וחלקם ממוזגים. יש לשלם במיוחד תמורת מיטען (מזוודה או תרמיל). הנסיעה אי־טית. יש חניות למנוחה ולאכילה במ־סעדות. כאשר עוצרים מונית, כדאי לסכם את המחיר עם הנהג מראש. קווי רכבת פועלים באיזורי תיירות. כדאי לנסוע לאורך החוף האדריאטי מאיט־ליה בדרום יוגוסלביה דרך ההר, לכיוון יוון. האוטובוסים דחוסים, אך נוסעים בתדירות גבוהה. לצעירים, תנאי תש־לום מיוחדים. התעריפים בתחבורה הציבורית נמוכים. רצוי להשתדל להימנע מנסיעות־לילה. הכבישים לא מעולים, אך כדאי לשכור רכב ולנסוע לאורך החוף, שהוא מן היפים באירופה.

מתי לנסוע. בחודשים יוני או ספ־טמבר. ביולי ובאוגוסט חם יותר, אך במרכזו הארץ נעים וכמעט לא יורד גשם. באיזור החוף ובאתרי התיירות, בעונה, צפוף מאוד, היצע החדרים קטן וצריך לחכות הרבה במשרדי התיירות ובתורים לרכבת ולאוטובוס. ביוני וב־ספטמבר קל יותר לתייר.

זמן. כדי לחרוש את המדינה דרו־שים לפחות שלושה שבועות, אבל אפ־שר לנסוע רק לדוברובניק, לאחר הא־ים, למערות פוסטויצה ולאגם בלד.

מטבע. דינר. כמעט שאין לו ערך מחוץ ליוגוסלביה. יש שוק שחור, אך היקפו מצומצם (הפרש של כ־10 אחו־זים בין השער הרישמי לשחור). כדאי להמיר את הכסף אחת לכמה ימים, כיוון שבגלל האינפלציה ערכו יורד. שוברים בדינרים דינם כדין המחאות נוסעים, אפשר לקבל באמצעותם הנ־חות על לינות בבתי־מלון ועל ארוחות במסעדות בכל רחבי המדינה. עקב הקיצוב, דלק למכונית אפשר לרכוש רק באמצעות שוברי־דלק (לקבל בלש־כות התיירות). בכלל, עלות התיור ביו־גוסלביה נמוכה מאוד.

שפה. היוגוסלבים ידידותיים מאוד, אך אינם מצטיינים בשפות זרות. דוברי רוסית וגרמנית יסתדרו היטב.

טרמפים. אפשר לעצור, באיזורים נידחים למדי. נהגי־משאיות או רכב מסחרי יעצרו, בדרך־כלל. בסופי־שבוע ובכבישים ראשיים – חבל על הזמן.

בטיחות. כמעט שאין פשעים, גני־בות או הטרדת נשים. במקרה של "קצר" או אי־הבנה כלשהי, אפשר לפ־נות למיליציה (תחנת המשטרה) המקו־מית.

לינה ושירותים. בכל עיר ואתר יש משרדים ולשכות־תיירות המעניקים מידע, מוכרים כרטיסי־טיסה וכרטיסים למופעים, ומסדרים חדרים בבתי־מלון או בדירות פרטיות. החדרים (צימרים) של יוגוסלביה נקראים "סובה". קל למצוא אותם. מחיר לינה בחדר לזוג ללילה – כ־7 דולר בלבד.

סוכנות הסטודנטים "קראוואן" מטפלת בלינות באכסניות לסטודנטים ולבני־נוער. בתחנות אוטובוס ורכבת תמצא הצעות ללינה בחדרים פרטיים. אם ההיצע גדול – כדאי לבחור במאו־חים תרבותיים, דוברי שפות זרות. הנוהגים ברכב פרטי ובקראוואנים יכו־לים ללון במוטלים, בפנסיונים או בחנ־יוני קמפינג זולים, במיוחד באיזור החוף ובצפון המדינה.

אוכל. המטבח היוגוסלבי אינו מצ־טיין בתיחכום. האוכל פשוט, טעים וזול. ניכרות בו השפעות בלקניות וטורקיות, במיוחד בדרום. במרכז הא־רץ ניכרת באוכל השפעה סלאווית. אפשר להזמין פירושקי רוסי. בסלוב־ניה, המאכלים איטלקיים יותר. בכל הארץ אפשר למצוא קבאב מקומי. יש מסעדות המגישות אותו בתוך פיתה. מעדני בשר: עגל צלוי או מבושל. כמ־נת־פתיחה אפשר להזמין סלט סרבי (ירקות עם הרבה בצל). לאורך החוף – מאכלי דגים.

במסעדות השירות העצמי תמצא תפריט קונטיננטלי. רשתות פיצה ובו־רקאס פזורות בכל רחבי המדינה. ארו־חת־ביניים: כוס יוגורט! עוגות, מיץ־לימון ושלושה כדורי־גלידה עולים מקסימום דולר וחצי. במסעדות או בב־תי־מלון מקובל להעניק תשר.

כדאי לנסוע. לפליטוויצה, שמורת־טבע המרוחקת שלוש שעות נסיעה מז־אגרב. בכניסה קונים כרטיס לטיול ומ־קבלים הוכרת עם מסלולי טיול שונים. אפשרות שיט על ספינה באגמים או סיור באוטובוס בתוך השמורה.

לקיבוץ כפר גלעדי
לחברים, עובדי המחצבות
המפעלים ובית ההארחה
במלאת 70 שנה
להווסד הקיבוץ
שאו ברכה!
שדמה – סוכנות לביטוח בע"מ

לקיבוץ כפר גלעדי
שאו ברכה
ביום חגכם
מוסך דויטש
ליפוף מנועי חשמל, רדיוטייפים, אזעקות וחשמל לרכב
טל: 40864־069

לקיבוץ ולבית ההארחה
ברכות להצלחה בהמשך הדרך
דיזנהויז – שירותי תיירות ונסיעות בע"מ
רח' בן יהודה 21 ת"א טל: 652140

לקיבוץ כפר גלעדי
מיטב הברכות
לרגל יובל ה־70
ולהמשך
יוסי עבודה פוריים
ציוד חקלאי עפולה בע"מ
עפולה ת.ד. 2240 טל. 23643־065
טלקס 341667

לקבוץ כפר גלעדי
שאו ברכות
ביום חגכם
חברה ישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ
"שילוח־איתך לאורך כל הדרך"

לקיבוץ כפר גלעדי
במלאת לכם 70 שנה,
צרור ברכות.
אופטיקה צפון-קרית שמונה
שמשון את שמשון
טל. 49088־069

לקיבוץ כפר גלעדי
ולבית ההארחה
ברכות ליובל ה־70
בתקווה להמשך
יחסי עבודה פוריים
מליה בע"מ
נסיעות ותיירות
טל: 249225
Melia

זר ברכות
לקיבוץ כפר גלעדי
מ.דורון - י.שחר ושות'
מהנדסים יועצים בע"מ
מתכנני מערכות מיזוג אויר
ואינסטלציה סניטרית למשק.
טל: 287662־03

לקיבוץ ולבית ההארחה
ברכות חמות
אקשטיין צבי ובנו
קפה מגריל
הספקה בכל הגליל
20101־067

לקיבוץ ולבית ההארחה
שאו ברכות
ביום חגכם
סי.טי.או. בע"מ
חברה לתיירות

צרור ברכות
לקיבוץ כפר גלעדי
רקמת פלדה

ללקוחותינו, קיבוץ כפר גלעדי
מיטב הברכות
טקסל –
אלקטרוניקה בע"מ
מקבוצת קונסטנטין אדלר

לכל חברינו בכפר גלעדי
מיטב ברכותינו ליום חגכם
י. ויזנפלד ושות', מהנדסים
ספקי הציוד לתעשיות המחצבים
רמת־גן, טלי 794672, 795153־03

ברכות חמות
לקיבוץ כפר גלעדי

לקיבוץ כפר גלעדי
ברכות ביום חגכם
חצב בע"מ
מפעל לחודש צמיגים
טל: 705154־04

לקיבוץ כפר גלעדי
כה לחי! עלו והצליחו!
מתח 1985 בע"מ
ליפוף מנועי חשמל – חיפה
672047־04

לקיבוץ כפר גלעדי
צרור ברכות
בונן קוד
תכנון ובניית מתקני קלוה לתעשיות
אזור התעשיה קרית שמונה
טל. 40918, 41526־069

זר ברכות
גרעין חרמון
משפחות ולפיש
40147־069

ברכות לבניות
גולדשטיין
טכניות ציוד לגרעון
הרצל 76 ת"א
טל. 825306

זר ברכות
אמנון מאירי ובניו –
ציוד חקלאי וחלקי חילוף
שדה אליעזר
טל: 37072־069

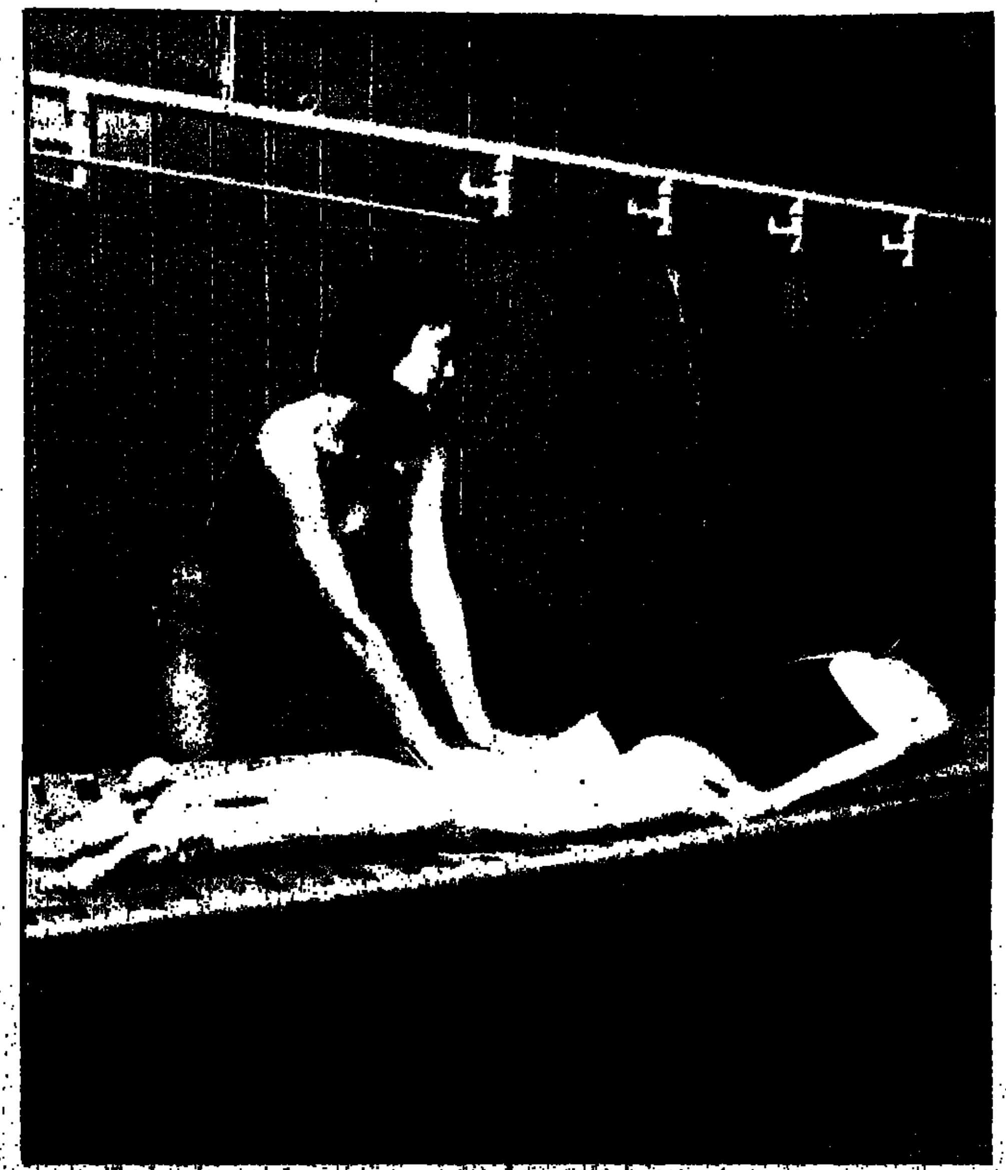
מסז׳ יחד עם מים בחמי טבריה הצעירה

קצת על העבר הרחוק ולומר שהנס אירע כתוצאה מרעידות אדמה חזקות ביותר שפקדו את האיזור לפני מיליוני שנים וגרמו להיווצרות המעיינות החמים על חופי הכינרת.

המעיינות החמים זרמו כשהאדם הקדמון חי במערות ולפני כמאה אלף שנים עסק בציד פילים ואריות ששרצו בסבכי הכינרת. כשעבר ליד המעיינות, חש באדים שנפלטו מהם והנה הם מדיפים ריח גופרית. הוא חשב בוודאי ששוכנים שם שדים ורוחות ופחד להתקרב. באחד הימים אזר אחד הפראים עוז וטבל במים החמים וחש נעימות שהתפשטה בכל אברי גופו ואף הביאה הקלה לכאבי פצעיו. כך פשטה השמועה על המים החמים המרפאים והמושג חמי טבריה נולד, אולי לא בדיוק כך, אבל הפנטזיה פועלת.

חום העצמות היבשות

כמעיינות־מרפא מסודרים נחשבו חמי טבריה עוד בתקופת הבית השני. מחבר הספר החיצוני חנוך מהמאה השניה לפני הספירה הנוצרית, מייחס את מקורם של המים לאש הגיהנום שלתוכה מושלכים הרשעים, אך מוסיף כי „הם מיועדים בימים הבאים למלכים, לאבירים, לגיבורים ולכל תושבי האדמה למרפא בשר ולמרפא רוח".

כשירש הורדוס אנטיפס את הגליל, הלך בדרכי אביו ובנה בנייני פאר ששרידיהם קיימים עדיין, כמו המרחצאות בחמת־גדר. אבל, היו לו צרות עם היהודים, על זיקתו להתייוונות, חכמי היהודים הכריזו חרם על טבריה, משום שלדבריהם היא נבנתה על שטח של קברים. להורדוס היתה סבלנות, הוא היטיב עם עניי העם, בנה עבורם שיכונים והבטיח

1936 ומילחמת העולם השניה עצרו את הפיתוח ורק ב־1955 הוקמו המרחצאות החדשים שנחשבו אז בין היפים בעולם.

ב־1978 נפתח המרכז החדש „חמי טבריה הצעירה" ובו משולב אגף לפיזיותרפיה ואגף לבילוי. עתה מתכננים להוסיף לו בריכה אולימפית, אמפיתיאטרון להופעות אמנים ושיכלולים נוספים.

אם תשאלוני מה טוב במים של חמי טבריה, אומר לכם שמבחינתי סתם נעים להשתכשך בהם. אבל המומחים טוענים שעיקר הטיפול המועיל הוא למחלות ראומטיות, כאבי פרקים וכאבים אחרים.

בחמי טבריה משתמשים בבוץ הקרוי „פילומה", שעוטפים בו את המקום הנגוע או את הגוף כולו. החומר מחמם את הגוף בלי כל גירוי וכפי שמוסבר חודר החום למקומות פנימיים, שבתנאים אחרים לא היה הגוף מסוגל לסובלו. מחמם ומבריא.

מתי לטבול ואיך

מרחצאות חמי טבריה פתוחים כל השנה ויעילות הריפוי אינה פוחתת בחודשי הקיץ, למי שמשלים עם החום השורר בתקופה זו. העונה מתחילה באוקטובר ונמשכת עד סוף מאי, כשמרבית המבקרים מעדיפים את תקופת ינואר–מרץ.

טבילה מקרית בבריכות אינה מביאה לשום מרפא. מקסימום הנאה רגעית. זמן הריפוי הוא ארבעה שבועות, או שלושה לפחות, לפי קביעת רופא. קביעת רופא חשובה, כיוון שלאנשים מסויימים יכולה

…יש היסטוריה

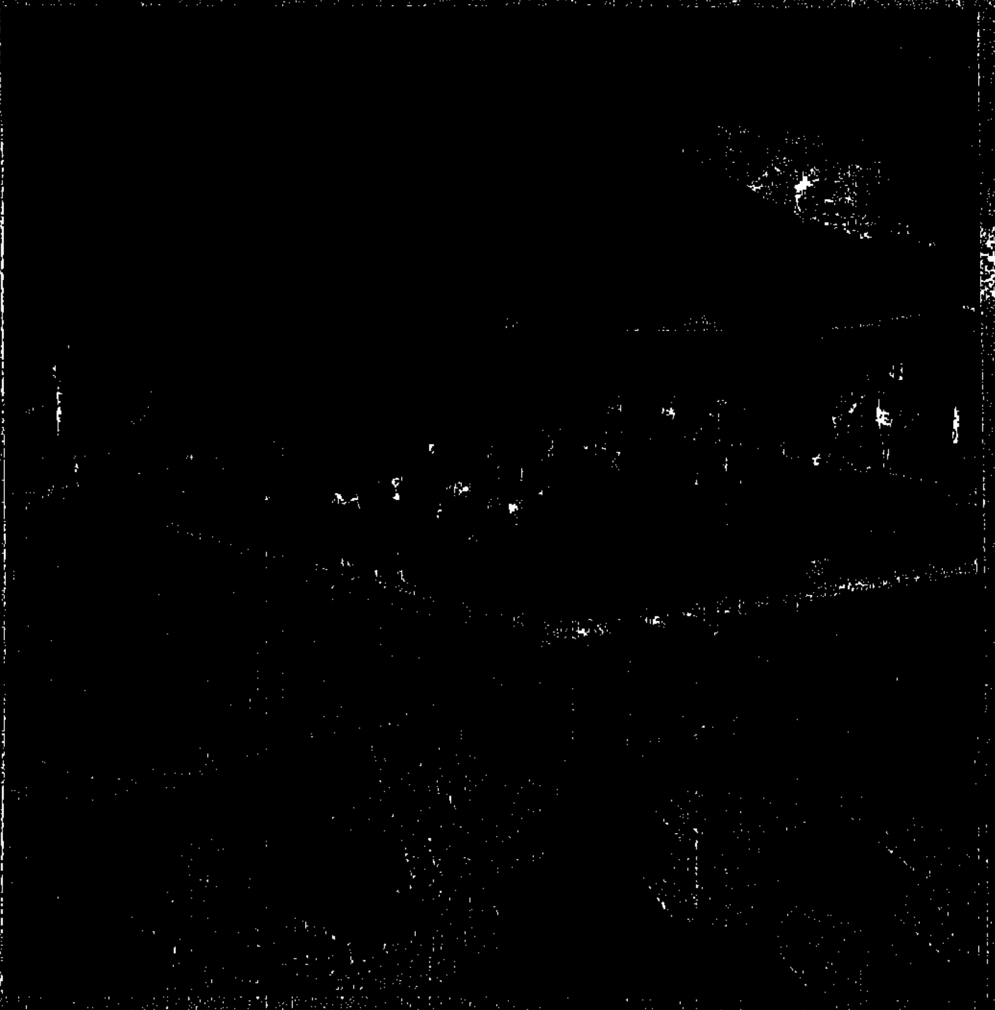

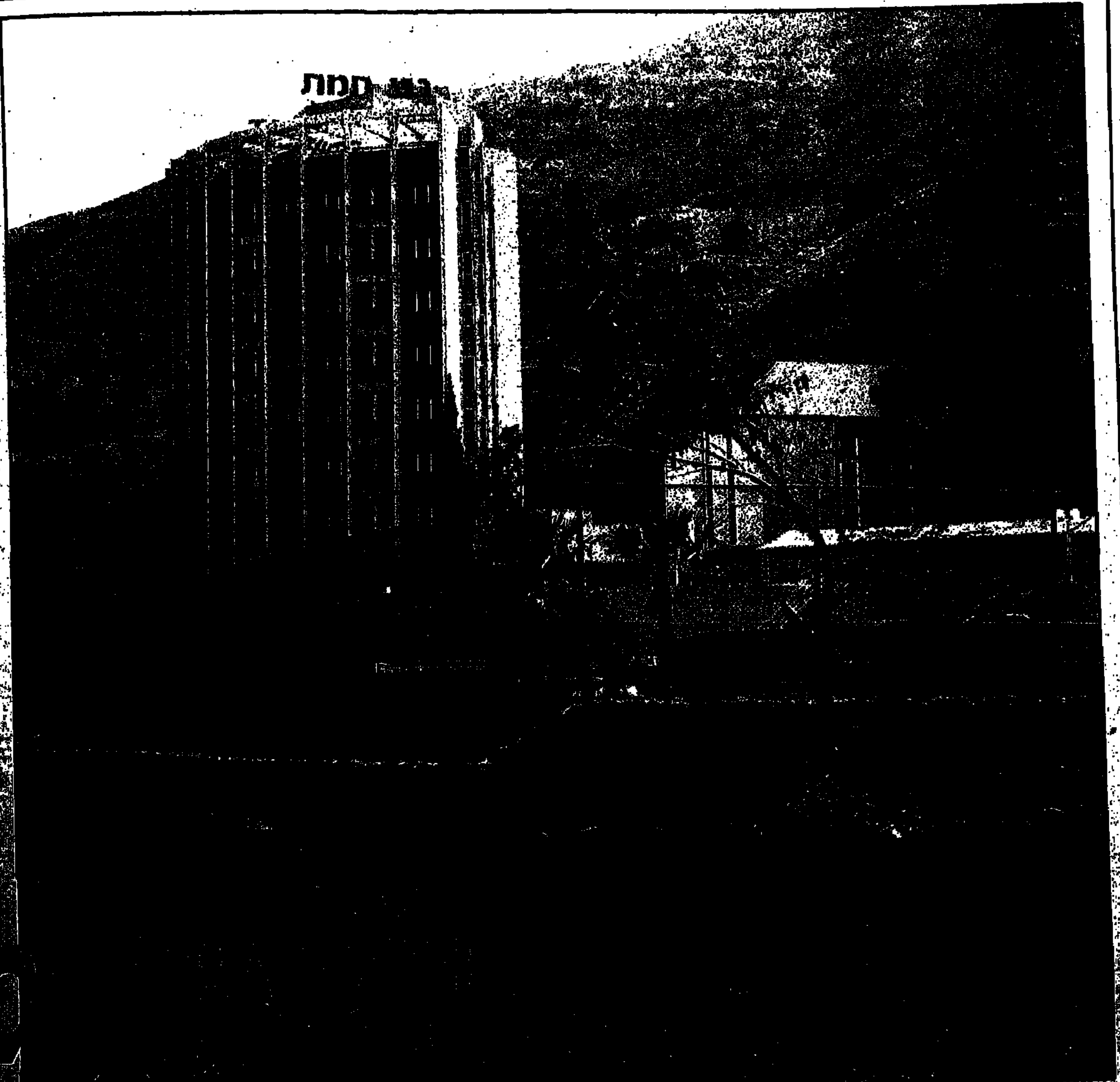

סנוב, טורבו קנית כבר?

יצרני כלי־הרכב נענים לדרישות הנהגים המכורים לשיגעון החדש, מכוניות עם מגדש־טורבו ● היתרון: ביצועים מרשימים ללא צריכת דלק מוגברת ● החיסרון: מחיר גבוה ובלאי מואץ בגלל החום הרב שמפיק המגדש ● בינתיים, תווית הטורבו על המכונית מהווה סמל למעמד

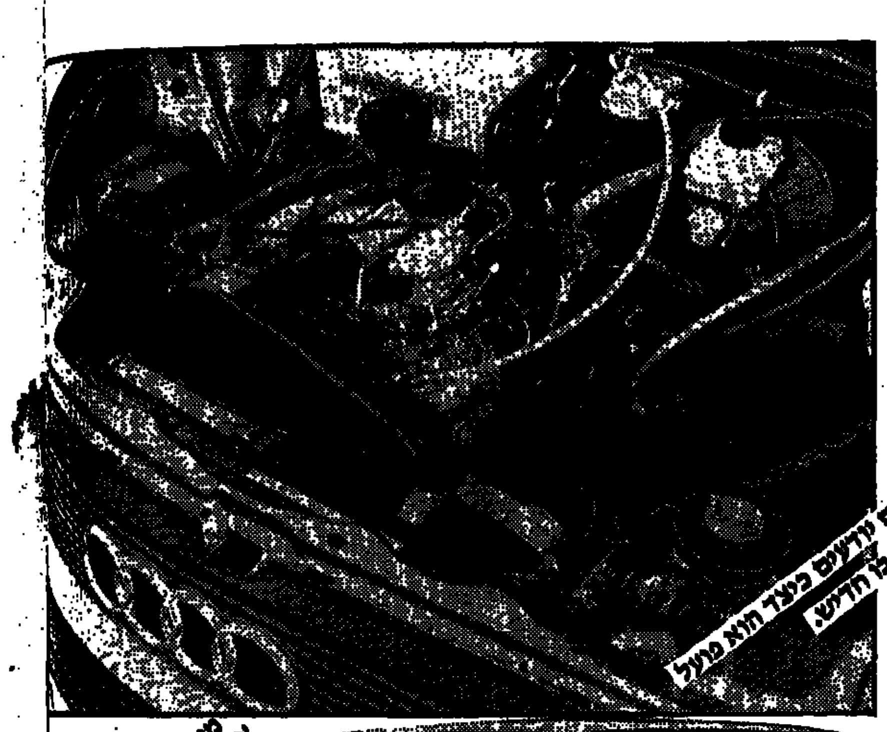

מעטים יודעים כיצד הוא פועל מנוע טורבו חדיש

מודל 1986 של אאודי 90 טורבו דיזל

הרומן של האמריקנים עם המכונית, שהתלהט מחדש בשנים האחרונות, תפס תאוצה כאשר יצרני כלי־הרכב נענו לדרישות ההולכות וגוברות מצד נהגים, הרוצים ביצועים מרשימים יותר.

עידן מגדש־הטורבו הביא עמו אפשרויות חדשות להשיג יותר כוח בשעת הצורך, אפילו מהמנוע הקטן ביותר, ללא צריכת דלק מוגברת בשעת נהיגה רגילה.

נראה, כי כיום, תוספת של התווית "טורבו" למכונית, מהווה סמל מעמד בין המשוגעים לכלי־רכב. לוחית הטורבו תפסה את מקומה של לוחית נפח המנוע, שהיתה סמל מעמד בשנות ה־60 וה־70 ולוחית מספר הליטרים של תחילת שנות ה־80.

עתה, רוב יצרני המכונית האמריקניות, כמו האירופיות והיפניות, מציעים כלי־רכב המצויידים בטורבו. אולם מספר חברות, כמו "טויוטה" ו"הונדה", נמנעו מתוספת זו, והעדיפו על פני הטורבו את המנוע הרב־שסתומי כדי להשיג את הכוח.

תיקונים יקרים

מתוך אלפי בעלי המכוניות, שמצחצחים ומבריקים במסירות את סמלי הטורבו שמקשטים את ירכתי הטאנדרבירד, סאנבירד, לייזר או פולסאר שלהם, רק מעטים יודעים כיצד פועל הטורבו. רק שליש מביניהם מעניק למכוניות את הטיפול המיוחד, הדרוש להן.

איך פועל מגדש טורבו? בהשוואה מאוד פשטנית – כמו גלגל של משאבת מים. אך ההבדל הוא, שהטורבו אינו שואב מים אלא גאזים. הוא מסובב טורבינה, ודוחף כמויות גדולות של אוויר דחוס לתוך הצילינדרים של המנוע, על־מנת להעניק כוח־יתר, כאשר לוחצים על דוושת הדלק.

מכיוון שהטורבו פועל הודות למיחזור פליטת הגאזים, יכול גם מנוע קטן להגדיל את הספקו, מבלי להעלות את צריכת הדלק.

גם פיאט מציעה מנועי טורבו: Croma Turbo i.e.

פאסאט סלון מודל 86', ניתן לרכישה גם עם מנוע טורבו דיזל

קיימות גם מספר הסתייגויות מהטורבו, בעיקר בגלל מחירו הגבוה. תוספת הטורבו יכולה לייקר את מחיר המכונית בכ־1000 דולר ויותר. אם מזניחים את הטיפול השוטף, התיקונים יעלו מאות דולרים.

הטורבו מוכיח את יכולתו רק בסיבובי מנוע מהירים, ולכן יש צורך בהאצה או בשילוב למהלך נמוך, פעולות שמגבירות את הבלאי הטבעי של הרכב.

אויבו הגדול של הטורבו הוא החום. האוויר שנדחס על ידי הטורבו, יכול להגיע ליותר מ־1700 מעלות פארנהייט. טמפרטורה זו מסוגלת לפרק כמעט כל שמן מנוע שנמצא בשוק.

מהירות סיבובם של חלקי מנוע פליטה רגיל, מגיעה רק לעתים רחוקות ליותר מאשר 5000 עד 7000 סיבובים למייל. סיבובי הטורבו עשויים להגיע עד ל־100 אלף. עובדה זו מחייבת שימוש בשמן נקי יותר. לכן, מערכת מסננים יעילה היא חיונית.

וזוהי הסיבה, שבגללה היצרנים מדגישים את הצורך בהחלפה תכופה של שמנים ומסננים, בערך כל 3000 מייל ואפילו פחות. ככל שתהליך לעתים קרובות יותר, כן תייטיב עם המכונית. עדיף, ככלל, להשתמש בשמנים המיוחדים שעובדו לטורבו.

כמה כללי יסוד חשובים נוספים: את הטורבו מותר להפעיל רק לאחר שהמנוע התחמם כראוי. שמן קר לא נותן למיסבי השאיבה את הסיכה הנאותה.

תן למכונית לנוח לפחות 30 שניות, לפני שתכבה לחלוטין את המנוע, כדי ששמן יותר צונן יסוך את המיסבים. [illegible] עשוי לגרום לפירוק השמן, ובעת [illegible] מחדש, פסולת השמן שהצטברה [illegible] למערכת כולה.

עשן כחול או שחור, רעש [illegible] או איטיות בתגובה, הם סימנים [illegible] בטורבו.

למרות שהטורבו פופולארי [illegible] מכוניות כאלה נמכרו [illegible] הראשונה של 1984 לעומת 14,700 [illegible] בכל שנת 1983 – עתידו עדיין אינו [illegible]

חידושים ופיתוח במנועים של ארבעה צילינדרים, יכולים לאיים על הדרישה לטורבו. נהגים רבים שוקלים רכישת [illegible] של שמונה צילינדרים, למרות שנטייה [illegible] היא לחזור לשימוש במנועי V-6.

הטורבו צריך עדיין להוכיח את [illegible] לאחר מספר שנים של שימוש. רק [illegible] יהיה לקבוע את כדאיותה של מכונית [illegible] במגדש טורבו.

תוספת כאבי־ראש

בינתיים, הציבור רואה בטורבו [illegible] טכנולוגי שפירושו, תוספת [illegible] וכאבי־ראש. זאת, למרות [illegible] באחרונה שמראה, כי רק 17 [illegible] מכוניות טורבו התלוננו על [illegible] כלשהם.

יצרני המכוניות מתמקדים [illegible] להוריד את החום של הטורבו, כי [illegible] נמוכות יותר יגבירו את אורך חייו [illegible] של המנוע.

חברת קרייזלר, למשל, כבר [illegible] הטורבו שלה ומוכנה לתת למכוניות [illegible] מייצרת אחריות למשך חמש שנים [illegible] מייל. חברה זו ייצרה תיבה [illegible] באמצעות מים, כדי להגן על [illegible] יותר.

אבל... אדוני השוטר

כתב וצייר: דובי זכאי

כמה פעמים תפס אותכם שוטר על נהיגה במהירות מופרזת, אי ציות לתמרור עצור, עקיפה לא זהירה או, אבוי, חציית פס לבן? בפרק הזמן הקצרצר (לו אך אפשר היה להזמין את השוטר לכוס קפה ועוגה, הדברים היו בוודאי קלים יותר) העובר בין המבט הזועם ששולח בנו ההוא במדים הכחולים והכובע המפחיד, ובין כתיבת הדו"ח וההתייצבות הנוגמת בבית־המשפט, יש מקום לתחנונים.

אולי, אולי דמעותינו ימצאו דרכים לליבו הקשה של השוטר. (הוא יעשה לנו נו־נו־נו מזה עוד לא מעמידים אנשים למשפט), יתחוב את העט אל מאחורי האוזן ואת פנקס הדוחות לתיק.

ופתאום, בעוד הכחול המהבהב הזה מתרחק מאיתנו במהירות מופרזת ומבורכת, נבחין עד כמה תכולים השמים. מה יפה השמש האביבית. כל הכבוד למשטרה.

ולמי שאינו יודע איך מתנהגים עם שוטר תאב דוחות, להלן כל האפשרויות המתגלגלות בכבישי ישראל. או שכל אחד יבחר לו את המתאים. אין אחריות על התוצאות.

המכיר ● "אתה מכיר את פקד חכמוב? בן־דוד של אשתי. את הסמל אזולאי מדרך לוד, אתה מכיר? חבר טוב מאוד שלי. את פקד יחיאל חרמוני מהחקירות? דוד של שכן שלי. שר־המשטרה ואני מאותה פלוגה...". בדרך כלל כמה שדרגת המכיר גבוהה יותר, הסיכוי לוויתור קטן יותר.

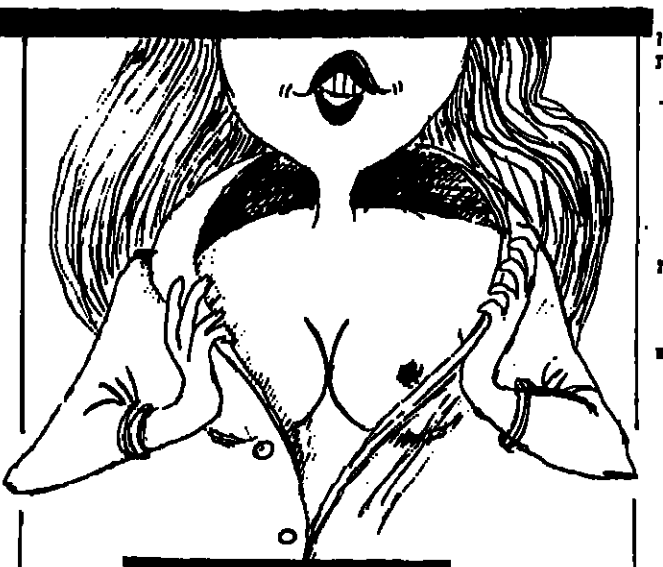

החתיכה ● "או מה, לא תוותר לי? אוייש, באמת. בחייך. שוטר כזה יפה וכזה קשוח! מה אתה עושה בערב? עובד כל הזמן. אף הפסקה, ככה לקפוץ לסרט? נשתה קפה אצלי בבית? ממצב כזה השוטר נשמר כמו מפני אש. אם הוא מתפתה, הוא פשוט אכל אותה.

המתנדב ● "תראה, יש לי תעודה של המשמר האזרחי או בוא נדבר כשוטר אל שוטר, חוץ מזה אני פרופ' באוניברסיטה/ שופט כדורגל/ אמרגן/ עיתונאי/ ח"כ/ שכן של שר־הדתות (מחק את המיותר), חוץ מזה לא ראית אותי בטלוויזיה בשבוע שעבר...". הכל המאמץ אם אתה מאוד מפורסם יוותרו לך ממילא אם לא אז תהיה תוספת לדו"ח

השכחן ● "וואללה, היו אצלי עכשיו הרישיונות, איפה הם נעלמו? אולי בכיס של המעיל. רק רגע. אני יהפוך את האוטו עד שאמצא, חכה רק שניה". שיטה טובה להרוויח זמן. אולי היחסים שיתפתחו בריגעי ההמתנה עם השוטר, יגרמו לו לוותר. סיכוי קלוש. הפטנט איבד מזמן את טעמו, ואתה מסתכן בדו"ח נוסף.

החנפן ● *"אתה באמת צודק אדוני השוטר, אני אשם, באותה שניה בדיוק לא תשכתי, כל הכבוד לך שתפסת אותי, מגיע לי הדו"ח כמה שיותר, אל תחסס. זה פשוט ליטוף האגו של השוטר. אם השוטר זקוק לחנופות יש סיכוי שיוותר על הדו"ח.*

הממהרת ● "הבן שלי נשאר לבד בבית, בקומה השמינית, יש [illegible] אוכל על האש, מכונת הכביסה עובדת, תעשה לי טובה, שחרר אותי, יצאתי לשניה רק לקנות ירקות או...". [illegible] במצבו הנפשי של השוטר, באותו רגע. יש סיכוי לוויתור

השחצן ● לא יורד מהאוטו, מחכה שהשוטר יבוא אליו, מגיש לו את הרישיונות בזלזול ואומר: "תרשום מהר, אין לי זמן וכוח בשביל השטויות האלה, אני לא מודה, ניפגש בבית־המשפט". השוטר לא אוהב כאלה.

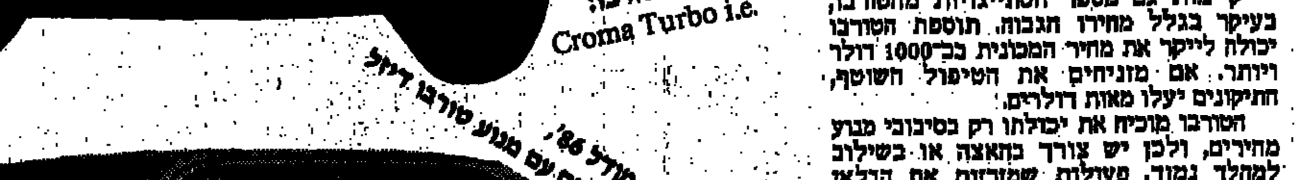

התייקרות המכוניות החדשות לא השפיעה על המשומשות

מאת בני ברק

העלאת מחירי המכוניות החדשות לא השפיעה באופן משמעותי על רמת מחירי המכוניות המשומשות. כך אומר שמאי הרכב יצחק לוי, המפרסם מחירון רכב משומש.

לוי טוען כי בניגוד לציפיות שהיו, לעליות מחירים ברוב סוגי המכוניות, התברר כי בשוק המשומשות לא היתה השפעה משמעותית על כל סוגי הרכב. אחת הסיבות לכך היא שחלק מיבואני הרכב לא העלו את המחירים במלוא השעור המותר, או שהם עורכים מבצעי מכירות, שפירושם הוזלה של מחירי הרכב. לכך היתה השפעה על שוק המשומשות.

עם זאת, יש לציין כי מספר העיסקות הנקשרות בשוק זה הולך וגדל, אף כי רמת המחירים לא עלתה. זאת, לאחר שבעלי־רכב שביקשו למכור מכוניות במחיר יקר יחסית, נאלצו לרדת במחיר על מנת להיפטר מרכבם.

המחירון החדש, מצביע לפיכך, בחלק מהמכוניות, על ירידה של 5 אחוזים, לעומת המחירים שפורסמו במסגרת עדכון המחירים, מיד לאחר העלאת מחירי הרכב החדש.

עוד מתברר כי מחירי המכוניות האמריקניות המשומשות נמצא בקו עליה. הסיבה לכך היא ככל הנראה ההוזלה של מחירי הדלק, דבר שהפך שוב את הרכב האמריקני לרכב מבוקש בשוק.

להערכתו של יצחק לוי, צפויה התעוררות במחירי המשומשות לקראת חג הפסח. יש לציין כי בדרך כלל קיימת התעוררות מחירים לקראת חג הפסח, עם התחדשות עונת הטיולים.

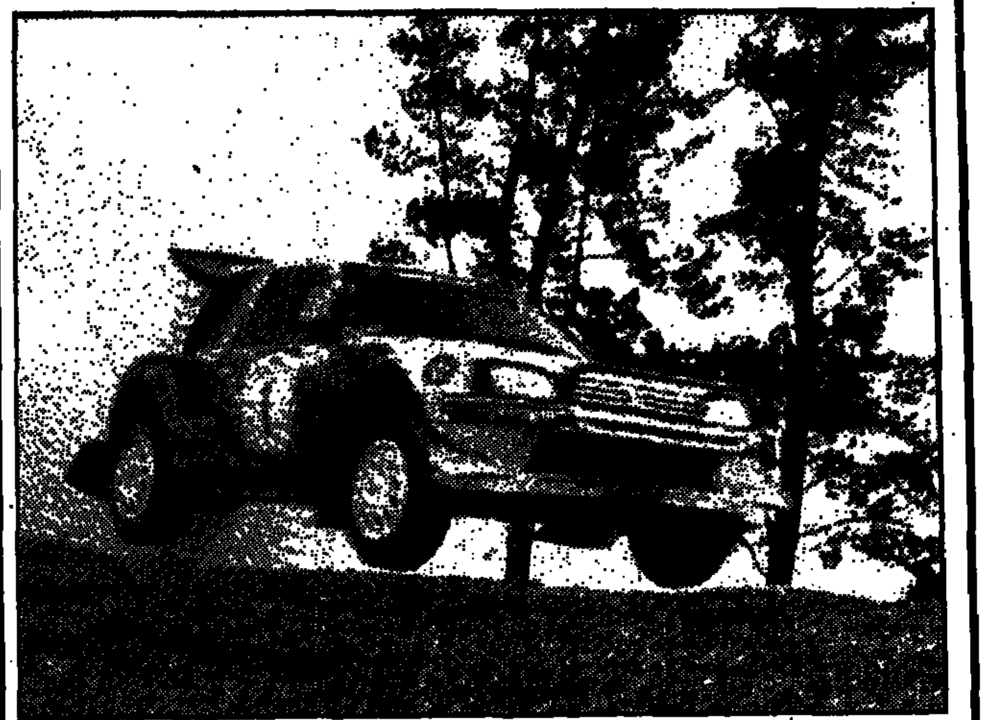

הנהג הפיני ג'ואה קאנקונן מרחף בפיג'ו 205, בניסיון לזכות בניצחון שני ברציפות במירוץ הסאפארי ראלי שנערך בשבוע שעבר בקניה, והסתיים ביום רביעי. כתבנו יעקב צלאל מציין כי הניסיון נכשל, ובסיום ניצח השוודי ביורן וולדגארד בטויוטה סליקה טורבו. שני סיים במכונית זהה השוודי אריק תורפ, ושלישי הפיני מרקו אלן בלנצ'יה ראלי (037). לטויוטה זהו ניצחון שלישי ברציפות בראלי הקשה. לנהג וולדגארד, הניצחון השני.

„ענף" חדש בקיבוץ רבדים: בית ספר להוראת נהיגה

מאת בני ברק

החיפושים של התנועה הקיבוצית אחרי מקורות פרנסה חדשים הביאו בימים אלה את אחד מקיבוצי השומר הצעיר – קיבוץ רבדים – לפתוח... בית־ספר לנהיגה.

בטאון „השבוע" של הקיבוץ הארצי, המוסר על כך בגליונו האחרון, מספר, כי על לוח המודעות של בית הקיבוץ הארצי בתל־אביב הופיעה בתקופה האחרונה מודעה של קיבוץ רבדים, המזמינה את המעוניינים בכך ללמוד נהיגה בקיבוץ.

מתברר, כי אחד מחברי הקיבוץ, אשר „ניסה לרעות בשדות זרים", כלומר עזב את הקיבוץ, היה במשך תקופה מסוימת מורה לנהיגה בעיר, אך „חזר בתשובה" ושב לקיבוץ. בעקבות זאת החליט הקיבוץ לנצל את נסיונו העירוני. הוא רכש לצורך כך מכונית עם כל המתקנים הדרושים להוראת נהיגה, והחבר שחזר מהכפור העירוני משמש עתה מורה לנהיגה של בית הספר הקיבוצי הראשון ללימוד נהיגה.

רכזת קיבוץ רבדים, נדין, סיפרה ל„השבוע" כי לבית הספר לנהיגה יש כבר מספר תלמידים מקיבוצי הסביבה ונעשים עתה מאמצים להרחיב את נתח השוק. באחרונה אף הגיע הקיבוץ להסדר עם קיבוץ נען, במסגרתו ינתנו שיעורי נהיגה לתלמידי כיתות י"ב של נען, מיד לאחר חג הפורים.

בעוד חודשים אחרים מתכוונים בקיבוץ לבחון את כל הנושא מחדש, ואם יתברר כי זהו ענף רנטבילי, הוא יורחב, יירכשו מכוניות נוספות ללימוד נהיגה, ויוכשרו מורי נהיגה נוספים.

אלה מחירי המשומשות

(בדולרים)

	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
אודי־80 אל 1300	3,700	4,200	5,000	6,000	7,000	8,500	10,000	11,800	14,200	15,300	[illegible]
אודי־100 1600 אוטומט	4,000	4,500	5,000	6,000	7,300	9,000	11,200	12,700			
אופל־קדט 1300	3,000	3,500	4,200	4,800	5,400	6,200	7,000	10,200	11,000	12,300	[illegible]
אופל־אסקונה 1300						7,700	8,700	10,500	11,400	12,500	[illegible]
אופל־אסקונה 1600	3,800	4,800	5,600	6,300	7,600	9,000	10,000	11,400	12,400	13,900	[illegible]
אופל מנטה 1700	2,900	3,500	4,000	4,500	5,500	6,400	8,100	10,200	13,300		
אופל רקורד 1800/1700	3,300	3,800	4,500	5,300	6,600	7,700	9,400	10,600	13,300	15,600	[illegible]
אופל קורסה 1200										8,800	[illegible]
אוטוביאנקי ג'וניור, נורמל	2,200	2,500	3,100	3,700	4,000	4,500	5,000	5,800	6,400	7,200	[illegible]
אלפא־סוד 1200	1,800	2,100	2,600	3,300	4,000	5,000	5,800	7,000	8,000	9,500	[illegible]
אלפטה 1800				5,300	6,500	7,400	9,000	10,500	13,500	15,700	
אינוצ'נטי (993)								4,800	5,500	6,800	
ב.מ.וו. 316 1800/1600		5,200	6,000	7,600	8,300	10,700	13,200	15,000	16,500	20,900	[illegible]
ב.מ.וו. 320 1900		5,500	6,700	9,200	10,700	12,400	14,100	18,100	25,900	31,500	[illegible]
ב.מ.וו. 525 (2492) אוט. ב.מ.וו. 525	5,500	6,200	7,500	10,500	12,000	16,000	19,200	24,1000	32,400	40,900	
דייהטסו שרייד 1000								7,000	7,800	9,000	[illegible]
דייהטסו שרמנט 1300								7,800	9,000	10,000	[illegible]
טלבו הורייזן 1300/1100				2,600	3,500	4,500	5,500	6,500	7,500	9,000	[illegible]
טלבוט סולרה 1300					3,800	4,600	5,800	6,800	8,700	10,500	[illegible]
וולוו 244/240 1800 די.אל.	5,600	6,200	6,400	6,800	10,700	12,200	13,500	14,800	16,700	19,800	[illegible]
וולוו 760 2900									35,700	43,500	[illegible]
לנצ'יה 1300 בטה, דלתה	1,500	1,700	2,000	2,200	3,000	4,500	6,200	7,500	9,200	10,900	[illegible]
מוריס/אוסטין, מיני 1000	1,600	2,100	2,500	2,900	3,600	4,500	5,200	5,700	6,500	8,200	
מיני מטרו 1300								6,100	7,600	8,400	[illegible]
מרצדס 200, 220	11,400	13,000	15,000	17,600	19,300	20,900	23,500	29,000	35,900	46,900	[illegible]
סוברו 1300 די.אל.						6,500	7,400	8,400	9,300	11,100	[illegible]
סוברו 1600 די.אל.		3,100	3,600	4,000	5,000	6,300	7,400	8,600	10,000	12,200	[illegible]
סוזוקי אלטו (796)										6,000	[illegible]
סיטרואן ויזה 652 קלאב					3,000	3,500	4,500	5,500	6,500	7,500	
סיטרואן GS 1200 קלאב	2,100	2,400	2,700	3,200	3,800	4,500	6,000	7,800	9,200	10,200	[illegible]
סיאט פורה אל 900										6,200	[illegible]
סיאט רונדה 1200 GL									7,100	8,400	[illegible]
פולקסווגן גולף 1100	3,200	3,800	4,800	5,800	6,500	7,600	9,500	10,500	11,400	13,000	
חיפושית 1200	3,700	4,200	4,700	5,200	5,800	6,500	7,500	8,700	9,800	11,000	[illegible]
פאסט 1300 3 דלתות	3,200	3,600	4,300	5,200	6,200	7,300	8,700	9,800	10,200	12,000	[illegible]
ג'טה 1300 C						7,600	9,500	10,700	11,800	13,300	[illegible]
פורד פיאסטה (957)				4,300	4,800	5,500	6,100	6,800	7,600	8,600	[illegible]
אריקה 1300 סלון							8,000	9,000	10,000	11,000	[illegible]
סיירה 1300 סלון									9,500	10,400	[illegible]
קורטינה 1600 L	2,900	3,100	3,800	4,800	5,500	6,700	7,800	9,500			
אסקורט 1300 ברגרה 4 ד'		3,300	3,800	4,400	5,000	5,700	6,500				
פיז'ו 104 (954) GL	2,000	2,300	2,600	3,100	3,500	4,300	5,300	6,300	7,000	8,000	
פיז'ו 305 GL 1290				4,800	5,300	6,600	8,000	8,600	9,500	11,800	[illegible]
פיז'ו 504 2000/1800	4,000	4,400	4,800	5,800	6,700	8,300	9,800	12,000	14,000	17,000	[illegible]
פיאט 127	2,300	2,600	3,000	3,800	4,000	4,800	5,300	6,000	7,000	8,300	[illegible]
פיאט אונו 45 903									6,700	7,800	[illegible]
פיאט 131 1300	2,400	2,700	3,200	4,000	5,200	6,600	7,300	8,000	9,000	10,500	
פיאט ריטמו 1100					4,000	4,700	5,700	7,000	7,800	8,600	[illegible]
פיאט 132 1800/1600	2,200	2,600	2,800	3,400	4,700	5,700	8,300	10,500	13,300		
רגטה 1300										10,500	[illegible]
רום כרמל	1,300	1,600	1,900	2,200	2,500	2,700	3,200				
רנו 4 845	2,200	2,600	3,000	3,600	4,200	4,600	5,600	6,200	7,200	8,000	[illegible]
רנו 5 (956) 1100 TL	2,800	3,300	3,900	4,500	5,000	5,800	6,700	7,300	8,000	8,800	[illegible]
רנו 9 1100 C								6,700	8,100	9,000	[illegible]
רנו 18 1400					5,200	6,500	7,700	8,800	11,500	14,400	
אמריקאיות											
אולדסמוביל אומגה 2.5					10,000	13,000	17,500	23,900	31,900	39,000	[illegible]
אולדסמוביל קטלס	3,500	4,300	6,300	8,700	11,500	15,500	19,500	25,900	35,400	47,900	[illegible]
ביואיק סקילרק 2500					10,000	13,000	17,500	23,900	33,300	39,900	[illegible]
דודג' אספן	4,000	4,700	6,000	7,600	9,500	12,400	15,000	20,400	26,400	35,200	
פורד פיירמונט 2300				5,500	6,900	8,500	12,000	16,000			
פונטיאק למנש, ג.פ.	3,500	4,500	6,500	8,600	11,500	16,400	20,000	26,400			
שברולט קפריס, קלסיק					11,500	15,500	19,500	24,900	35,200	46,400	[illegible]
שברולט נובה, סטאישין	3,200	4,200	6,000	8,600	11,000	12,400	16,000	23,500			
שברולט מליבו 3800				8,600	10,700	15,600	19,500	24,900	33,000		
מונטה קרלו 8 צילי'				6,000	8,000	9,500					

המחירים דלעיל אמורים לגבי רכב במצב תקין (פח ומיכני) ללא עקבות נזקים. תאונתיים [illegible] ע"ש אדם פרטי. סטיה מהנ"ל מתהווה כשהרכב הוא: משכורה – 15%–20% פחות; [illegible] ע"ש בית־ספר לנהיגה – 25% פחות; מינהל הרכב או חברה ציבוריות ופרטית – 10% [illegible] לאחר שיקום, עם החלפת מספר (תאונה) – 25%–30% פחות; מונית לשעבר – 25% [illegible] לאחר תאונה – החל מ־8%, בהתאם לעוצמת הפגיעה, סוג הפגיעה וערך הרכב.

מחירון זה הוכן ע"י אפרים מוהר, שמאי ומעריך נזקים. הדולר חושב בו לפי 1.5 ש"ח.

ביקוש ער למכוניות חדשות

– מאת אפרים מוהר –

שוב פעל שוק המכוניות המשומשות שלא כמצופה ולא בהתאם לתחזיות (לעלית מחירים) אלא בהתאם להיצע וביקוש.

למרות הקפצה במחירי המכוניות החדשות, לא נגררו אחריהם המשומשות והמחירים לא עלו. מיד אחרי שפורסמו שעורי העליה במחירי המכוניות החדשות, חל קפאון במכירת המשומשות: למעלה מ־50 אחוז ירידה בהיקף המכירות, וכבר מסתמנת ירידה במחירון.

המוכרים שהיו ב„המתנה" וקיוו לקבל מחירים [illegible] חים בעקבות עלית מחירי החדשות, גילו [illegible] שאין קופצים במחירים הגבוהים.

כל ה„נבואות" על עליה דרסטית במחירי [illegible] שות. נתבדו וסוכני הבטוח שמיהרו להודיע [illegible] הם שהם עלולים להימצא בתת בטוח אם לא [illegible] בהתאם למחירים הגבוהים, כנראה שיחזרו בהם.

יתכן גם שהבורסה המתעוררת, השפיעה [illegible] על מחזור המכירות הקטן של המכוניות המש[illegible]

מכשיר חדש יעורר נהגים מתנמנמים בנסיעה

אלקטרודה חשמלית שתחובר לרגלו של הנהג, תחוש בתרדמה הנופלת על הנהג ותשדר מיד ויברציות מעוררות

מאת דבורה נמיר

מכל אסון לומדים לקח. לאחר מספר תאונות דרכים קטלניות שאירעו באירופה, בשנים האחרונות, נזעקו מהנדסים ורופאים, כדי לבדוק איך ניתן להתגבר, על תופעות של נימנום קטלני ליד ההגה.

בשנת 1981 אירע אסון בגרמניה, כאשר נהג אוטובוס עייף נימנם לשניה,והתהפך. בתאונה נהרגו 36 נוסעים. שנה לאחר מכן, קרה אסון דומה, כאשר נהג אוטובוס תיירים פגע בקיר, וגרם למותם של 53 מנוסעיו. גם מספר תאונות אויר אירעו, כך התברר בחקירה, בגלל טעות־אנוש של טייסים מנומנמים ועייפים.

בימים אלה הציגו באנגליה המהנדס החוקר האנטלי ספנסר והרופא ד"ר גרלד סויאר, מכשיר אתרעה נגד נימנום לאוחזים בהגה, באויר בים וביבשה. המכשיר נקרא "דורמ־אלרט". וזהי מערכת זעירה של אתרעה, שאיננה משמיעה צפצופי אזעקה, אלא גורמת לויברציות בגוף.

הרעיון של הממציאים הוא, שאם מחברים אלקטרודה, סביב אצבע ביד או ברגל, קולט המכשיר את השינויים במצב העור. חיישן רגיש יבחין אם הנוהג מנמנם. כאשר זה קורה, יתחיל מיד לשדר זעזועים.

הנוהג, שירגיש בזעזועים, יתחיל לנשום מספר נשימות עמוקות, ואלו יעוררו אותו ויסיגו את הנמנום. מצב זה של עירנות כמובן ישתקף במצב העור, ומכשיר האתרעה יפסיק את פעולתו, כאשר "ירגיש" בכך.

הממציאים, שנעזרים במחקר דומה המבוצע על טייסים, על ידי חיל־האויר הבריטי, מחפשים עתה משקיעים, לייצור ה"דורמ־אלרט" שלהם. הערכתם היא, שבייצור המוני יעלה מכשיר האתרעה, שבפיתוחו הושקעו שלוש שנות מחקר, כ־50 דולאר בלבד.

הממציאים מקווים כי יומלץ להפוך את נשיאת מכשיר אתרעה זה נגד נימנום, כציוד בטיחות חובה לכל הנהגים, בדיוק כפי שהחוק מחייב אותם ללבוש חגורות בטיחות.

עם זאת, הם מרגישים:"המכשיר שלנו,יכול למנוע נימנום, אבל לא יוכל לפתור את בעייתם של נהגים מסוממים או שיכורים, שחוטפים נימנום בעת נהיגה".

פטיש רב שימושי, שעוצב כמציל חיים בשעת תאונת־דרכים, פותח בגרמניה. זהו פטיש פלסטי נוח לנשיאה, שבו מורכבים סכין לחיתוך חגורת בטיחות לחילוץ נהג שנלכד במכונית, ראש פלדה לניפוץ חלונות ופנס.

תחזית קודרת בפי שר התחבורה:

„ללא השקעה בתשתית ניסע עקב לצד אגודל"

מאת בני ברק

„אם לא יבוצעו השקעות בתשתית התחבורתית בתקופה הקרובה, נימצא בעוד חמש או עשר שנים במצב שבו ינוע הרכב על כבישי הארץ עקב בצד אגודל". תחזית קודרת זו השמיע שר התחבורה חיים קורפו, בהרצאה שנשא בכנס השנתי שאורגן על ידי אגודת מהנדסי מכונות.

השר אמר, בין השאר, כי בנושא רמת התחזוקה של הרכב אסור לעשות פשרות. כדבריו, „אפשר לסבול טעות בתיקון טלוויזיה או בתיקון מקרר, אך טעויות בטיפול ברכב אינן נסלחות, שכן התוצאה מטעות כזו עלולה לעלות מחיר דמים.

לדברי שר התחבורה, אילו היו בארץ כבישים בעלי ארבעה נתיבים עם גדר הפרדה, אפשר שלתחזוקת הרכב ומצבו הכללי היה פחות משקל כגורם לתאונות. אולם דווקא בגלל העובדה שאנו מפגרים בתשתית, אנו חייבים לשמור על רמת תחזוקה גבוהה של כלי הרכב.

ועדה תבדוק "הוצאות רכב" בחישובי מס־הכנסה

מאת ראובן לייב

הוועדה הציבורית לבחינת היבטי מס הכנסה של השימוש ברכב, תקבל עידעורים והצעות חדשות עד ל־10 באפריל.

הוועדה, המורכבת מארבעה רואי־חשבון, מונתה ב־25 בפברואר על־ידי שר־האוצר. היא נתבקשה לבחון את השיטות הקיימות, לניכוי הוצאות החזקת רכב והשימוש ברכב צמוד. הוועדה גם נתבקשה להציע, במידת הצורך, הצעות חלופיות לשיטות הקיימות.

את הצעות והעירעורים ניתן להגיש לוועדה, לפי הכתובת: לשכת רואי־חשבון בישראל, ת.ד. 29281, תל־אביב, עד יום ה', ה־10 באפריל.

מודיע: הפיקוח על מחיר החלפים אינו אפקטיבי

התוצאה – הפחתת מיסים בתחום זה אינה מגיעה אל הצרכן

מאת בני ברק

הפיקוח על מחיר החלפים לרכב אינו אפקטיבי, טוען שר האוצר יצחק מודעי, בתשובה לח"כ אוריאל לין, שביקש ממנו לפעול להפחתת המיסוי העקיף על אביזרים בטיחותיים.

במכתב לח"כ לין אומר שר האוצר בין השאר, כי בענף זה מספר כה גדול של עוסקים, הסוחרים בעשרות אלפי פריטים, עד כי אי אפשר להשגיח על כולם ומשום כך, במקרים רבים, אין ההפחתה בנטל המיסים מגיעה לצרכן הסופי.

השר אומר עוד, כי במשך השנים הופחתו בצורה משמעותית המיסים על חלפים ואביזרים בטיחותיים לרכב מנועי. „כיום", כותב השר, „אין כלל מיסים על חלפים כאלה מייצור מקומי, ואילו חלפים מיבוא חייבים במכס בשיעור של 26 אחוז בלבד". השר מציין גם, כי מכס זה מיועד להגן על הייצור המקומי של חלפים אלה.הוא גם מציין, כי „במסגרת החלפים הפטורים ממס קניה כלולים גם החלפים שעליהם שמים רגש בבדיקת חורף".

בדיקות שנערכו לאחר ביצוע הפחתת המיסים על חלפים בטיחותיים הללו, לדברי שר האוצר, כי המחירים של חלקי חילוף סטנדרטיים, שאינם מיוחדים לרכב מנועי או לדגם מיוחד ושהתחרות בהם רבה, הינם סבירים. אבל המחירים של חלקי חילוף המיוחדים לסוג רכב מסויים, המיובאים על ידי יבואן בלעדי, גבוהים במיוחד ולא עומדים בשום יחס למחיר החלפים הסטנדרטיים.

כן קובע השר, כי מתחי השיווק בענף חלקי חילוף גבוהים, ולכן קיימים פערים ניכרים במחיר של אותם חלקי חילוף כאשר הם נמכרים באזורי מסחר שונים.

כאמור טוען השר כי הפיקוח על מחיר חלקי החילוף אינו אפקטיבי ר"י הצורך, והתוצאה היא שההוזלה לא תמיד מגיעה לצרכן.

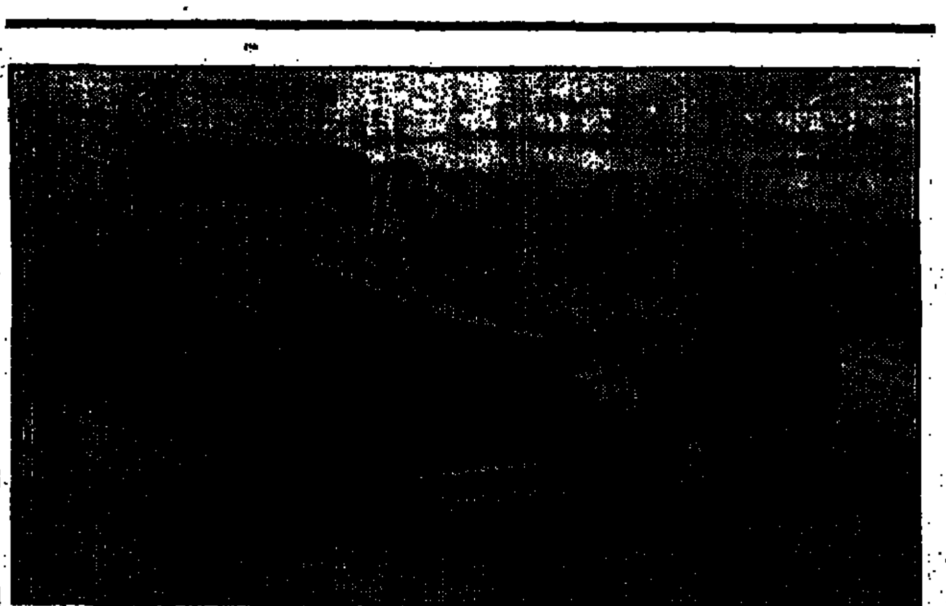

במכונית זו מתכוונים האמריקאים לתפוש השנה את המקום הראשון, במירוץ "פורמל 1". המכונית יוצרה על ידי ה"פורד" האירופי. כתבנו יחיאל קימלמן מעריך כי סיכויי האמריקאים טובים למדי, לאחר שנהגי מירוצים בעלי המוניטין אלאן ג'ונס ופאטריק קטומבאי התחייבו לנהוג בה, בזמן התחרות הבינלאומית.

חברת מרוז סחר בע"מ

★ מכונות אוטומטיות לשטיפת מכוניות תוצרת קריסט - גרמניה.
★ מכשירי שטיפה בקיטור בלחץ גבוה תוצרת WAP גרמניה.
★ שואבי אבק למכוניות ותעשיה.
★ ציוד למכוני רישוי מהמשוכללים ביותר תוצרת גרמניה.
★ כימיקלים לשטיפת מכוניות הטובים ביותר.
קו אשראי גרמני ארוך מערך שרות, איכות, אחריות, אמינות.
האורגים 6 חולון - טל' 893275, 800143

הלוח הכללי
ידיעות אחרונות
הטלפון לא מפסיק לצלצל

מוסך אדמירל
מומחה 18 שנים למכוניות אופל
★ רקורד ★ אסקונה ★ קדט ★
לרגל הכנסת מחשב חדיש למוסכינו
אבחון מנוע, היגוי וכוון מנוע
ובדיקות מערכת החשמל בטמפ' 10.000
רח' הרב מבבורך 11 (פינת אילת 30)
תל אביב טל' 836667

כך קוראות כולן
לאשה